Український християнський часопис

МІСІОНАР

Рік заснування 1897 № 12 (134) грудень 2003

РЕДАКЦІЯ ЧАСОПИСУ "МІСІОНАР" ПРОПОНУЄ:

Календар "Місіонаря" на 2004 рік.

Це вже другий книжковий календар, виданий редакцією часопису "Місіонар". Окрім церковного календаря на наступний рік, пропонуються короткі життєписи усіх Римських Архиєреїв. Це дуже цінний і маловідомий для багатьох християн матеріал, який допоможе пізнати історію Вселенської Церкви від самих її початків до сьогоднішнього дня та сприятиме позитивному сприйняттю Апостольського Престолу з погляду сьогодення.

На всі неділі, а також великі й деякі полієлейні свята пропонується коротка проповідь, яка сприятиме глибшому пізнанню правд нашої св. віри.

Користувач "Календаря "Місіонаря" на 2004 рік знову матиме змогу вести діловий щоденник.

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ! ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ НА 2004 РІК:

християнський часопис "МІСІОНАР" і Ви матимете доброго порадника у духовному житті!

Передплатний індекс – 23959

Вартість передплати:
на 1 місяць – 1 грн. 78 коп., на 3 місяці – 5 грн.,
на 6 місяців – 9 грн. 40 коп., на 11 місяців – 16 грн. 90 коп.

суспільно-релігійну газету "АРКА" (м. Львів),

яка ось уже четвертий рік виходить з благословення Синоду єпископів УГКЦ і двічі у місяць висвітлює актуальні теми церковного і суспільного життя нашої Церкви.

Передплатний індекс – 23233.

Вартість передплати:
на рік – 12 грн.,
на півроку – 6 грн.

щотижневу всеукраїнську християнську газету "Нова Зоря" (м. Івано-Франківськ)

Якщо Вас спіткали сумніви у вірі, якщо огорнула безнадія, якщо в серці охолола Божа любов, Вам прийде на допомогу "Нова Зоря".

Передплатний індекс – 30072

Вартість передплати:
на квартал – 6 грн. 14 коп.,
на півроку – 11 грн. 68 коп.,
на рік – 22 грн. 86 коп.

Слава Ісусу Христу!

Добігає до кінця третій рік третього тисячоліття. Залишився нам ще один місяць, щоб якомога більше вчинити у ньому добра і так підсумувати цей 2003 рік. Настав Різдвяний піст (Пилипівка), тож приготуймо якомога "тепліші ясла" для Дитяти Ісуса, а всім християнам у світі, які дотримуються нового церковного стилю, бажаємо радісного і благословенного Різдва Христового, яке вони відзначають 25 грудня.

Завершується рік, у якому ми вшанували 70-ту річницю голодомору. Відрадно згадати, що світова громадськість долучилася до всіх тих, які засудили цей жахливий злочин проти нашого народу і визнали голодомор як велику трагедію. Зокрема, маємо бути вдячні Святішому Отцеві, який з приводу сумних роковин написав окремого листа, зі змістом якого повідомимо вас у наступному числі.

У листопаді було чимало подій у житті Церкви: радісних і сумних. Повідомляємо про деякі рішення 21 сесії Синоду єпископів Києво-Галицької митрополії УГКЦ, а також інформуємо про урочистості з нагоди знаменних ювілеїв Бучацького василіянського монастиря і Львівської духовної семінарії. Коротко повідомляємо про освячення нового дому сестер Службениць у Казахстані та інші важливі події.

Коли готувалося до друку це число часопису, то у Володимирі-Волинському, рідному містечку свящмуч. Йосафата відзначалася 380-ліття з дня його мученицької смерті і 360-ліття проголошення його блаженним.

У цьому номері завершуємо коментувати "Символ віри" та публікуємо завершальну статтю циклу "Свята Тайна Подружжя". Читачі мають нагоду продовжувати розважати разом з с. Володимирою Максимів, ЧСВВ про зміст Христових блаженств.

У циклі статей під назвою "Вони співстраждали з Христом" цього разу йде мова про двох таємних Христових учнів — Никодима і Йосифа Ариматейського.

На душі стає сумно, коли монастир перетворюють у тюрму. Саме це сталося за часів сталінського режиму, коли на сумнозвісних Соловках "каралися" численні українці за свої релігійні та національні переконання. Ця тема висвітлена в окремій статті.

Рубрика "Постаті УГКЦ" цього разу містить життєпис ревного о. Івана Цимбали. На запитання читача про збочення відповідаємо у вже нашій постійній рубриці "Запитують — відповідаємо".

Наш постійний дописувач о. Мелетій Баттіг, ЧСВВ спонукатиме нас до добрих діл своєю розповіддю "Святомиколаївські чобітки". Дитяча сторінка містить оповідання про св. Миколая, про якого йде мова і у вірші Любові Дівчур.

Традиційно завершує грудневе число детальний зміст "Місіонаря" на 2003 рік. Маєте нагоду зробити собі підшивку у твердій оправі як книжку обсягом близько 400 сторінок. Таким чином ви і ваші нащадки черпатимете духовні скарби тривалий час.

У рубриці "Зі святими упокой, Господи!" містяться три короткі некрологи.

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

Ось Серце, що так дуже полюбило нас...

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ГРУДЕНЬ:

(Поблагословлені Святішим Отцем)

Загальний: ЩОБ ПОСЛІДОВНИКИ ВСІХ РЕЛІГІЙ СВІТУ ПО-БРАТНЬОМУ СПІВПРАЦЮВАЛИ ДЛЯ ПОЛЕГШЕННЯ ТЕРПІНЬ І ЗМЕНШЕННЯ ПРОБЛЕМ СУЧАСНОГО ЛЮДСТВА.

Численні війни, протистояння, соціальна несправедливість, а також природні катаклізми спричиняють сьогодні чимало терпінь у більшості населення земної кулі. У деяких країнах, зокрема азійського континенту, перенаселення або надто велика демографічна експансія, видається, становлять "проблему номер один". В інших країнах панує безробіття, ще в інших — брак працездатного населення. У той же час надто велика кількість хворих людей створює у багатьох державах чимало проблем.

Видавалося би, що цю безліч проблем мали би вирішити уряд і влада кожної держави. Тим часом більшість проблем, від яких страждає сучасне людство, має не лише економічний вимір — їхньому породженню також сприяє поширення неморальності і бездуховності людей. Влада кожної країни світу

повинна покращувати економіку, а представники різних релігій світу повинні всіма засобами, а особливо молитвою сприяти вирішенню згаданих моральних і духовних проблем, від яких страждають численні люди.

Святіший Отець закликає цього місяця молитися за співпрацю представників усіх релігій світу як для полегшення терпінь, так і зменшення проблем у сучасному світі. Християнство охоплює ледь третину людства, тому необхідно, щоб також члени інших великих релігій світу, зокрема монотеїстичних, дружньо співпрацювали у піднесенні духовності і соціальної справедливості.

Місійний: ЩОБ ЦЕРКВА У КРАЇНАХ, ДЕ ЩЕ ПАНУЮТЬ ТОТАЛІТАРНІ РЕЖИМИ, ОТРИМАЛА ПОВНУ СВОБОДУ ДЛЯ КРАЩОГО ВИКОНУВАННЯ СВОЄЇ ДУХОВНОЇ МІСІЇ.

У багатьох країнах світу продовжують панувати тоталітарні режими, які використовують різноманітні репресивні методи проти інакодумців та опозиціонерів, запроторюючи їх до тюрем, таким чином бажаючи налякати інших, щоб ті не піднімали голос і не протестували проти топтання прав людини. Засобами тоталітаризму є також строга цензура і контроль над мас-медіа, тобто пресою, радіоканалами і телебаченням. У підконтрольних засобах масової інформації країни з тоталітарним режимом створюють про себе позитивний образ та значно перебільшують власні заслуги.

Церква не прагне захопити владу та не закликає людей до революції. На основі слів св. ап. Павла, що кожна влада – від Бога, Церква намагається скерувати владу на служіння для добра народу. Вона закликає вірних не тільки молитися, а відповідально виконувати свої громадянські обов'язки і домагатися, щоб їхні права, в тому числі права на свобідне віросповідання і християнське виховання дітей не тільки в родинах, а й у школах, були вшановані владою.

Влада країн з тоталітарним режимом, як правило, намагається "зв'язати руки" Церкві і у якийсь спосіб різними обіцянками і привілеями прагне зробити її своєю "слухняною" служителькою, нерідко бажаючи досягти цієї мети навіть репресивними засобами.

Хоча засада чіткого розмежування Церкви і держави не є доброю, однак, шкідливим є також надмірне зближення цих двох інституцій, як це було у деяких комуністичних країнах, коли світська влада брала кермо управління Церквою у свої руки і тим самим унеможливлювала місійне завдання Церкви.

Молімося, щоб країнах, де ще панує тоталітарний режим, Церква щораз більше отримувала широке поле свободи для своєї духовної місії, тобто голошення слова Божого з метою виконування його вірними, що є громадянами цих держав.

Місцевий: ЩОБ ТЕЛЕБАЧЕННЯ, ІНТЕРНЕТ ТА ІНШІ МАС-МЕДІА В УКРАЇНІ НЕ БУЛИ ЗАСОБАМИ ШИРЕННЯ НЕМОРАЛЬНОСТІ В НАШОМУ СУСПІЛЬСТВІ, ОСОБЛИВО СЕРЕД МОЛОДІ.

Загальновідомо, що Україна відстає за індустріально-економічним розвитком порівняно з багатьма іншими країнами світу, однак, у сфері зв'язку вона успішно їх наздоганяє. Цим ми не можемо аж дуже тішитися, бо це двосічний меч. Усі технічні здобутки — телебачення, інтернет та інші засоби масової інформації — можуть приносити як добро, так і зло. Мас-медіа повинні інформувати широкі кола читачів і глядачів, а заодно також формувати, виконувати своєрідне виховне завдання, облегшуючи міжлюдські відносини і взаємне співжиття.

На жаль, знаємо, що багато людей, зокрема молоді, стають рабами цих же згаданих засобів комунікації, які відволікають їх від обов'язків, "крадуть час", сприяють матеріальному зубожінню, а що найгірше — обкрадають з духовних цінностей, які людина важко здобула, але може їх дуже легко втратити. Через вплив деяких із тих засобів шириться злочинність, алкоголізм, наркоманія та інші види узалежнення, збільшується кількість абортів тощо, таким чином знищуючи моральність у нашому суспільстві.

Вихід з цієї ситуації — не позбуватися усіх засобів і винаходів новітньої техніки і електроніки, які полегшують життя людині, але їх використовувати на духовну, моральну і матеріальну користь. Ми повинні завдяки тісному зв'язку з Богом давати добрий приклад, зокрема дітям і молоді, як слід не підпадати під згубний і шкідливий вплив сучасних мас-медіа.

Молімося та робім усе можливе, щоб особи, які відповідальні за згадані технічні засоби, усвідомлювали своє велике завдання бути корисними для духовного, морального, а також матеріального збагачення нашого суспільства і намагалися докорінно усувати згубні для нього наслідки.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ГРУДЕНЬ – СВ. ДАНИЇЛ СТОВПНИК, 24.12 (11.12)

Даниїл Стовпник жив у 5 ст. і походив із Месопотамії. Маючи 12 років, вступив до монастиря. Після смерті ігумена Даниїл вирушив до Царгорода і поселився у покинутій за містом поганській святині над затокою Босфором. Проживши дев'ять років у молитві й пості, він вирішив вести суворе життя самозречення на стовпі, наслідуючи св. Симеона Стовпника, якого він одного разу мав нагоду відвідати. Згодом його було висвячено на священика.

Господь наділив Даниїла даром зцілення недужих. Багато людей приходили до нього за духовними науками і повчаннями. Коли виникла потреба захистити св. віру від єретиків, він одразу ж прибув до Царгорода і його намагання увінчалися успіхом.

Перед смертю Даниїл написав своїм учням і друзям короткий духовний заповіт, просякнутий духом християнської любові. Він упокоївся у Бозі 493 року і поховали його під стовпом, на якому він прожив 33 роки свого святого життя.

Редакція часопису "Місіонар" вітає хор "Cantemus" василіянського монастиря Христа Царя з м. Івано-Франківська, який брав участь у міжнародному фестивалі духовних і народних хорів, що проходив з 16 по 18 жовтня цього року в Словаччині.

Цей хор під керівництвом диригента Ігоря Дем'янця отримав гран-прі на цьому фестивалі. До цього успіху спричинився ігумен Івано-Франківського монастиря о. Володимир Палчинський, ЧСВВ.

МІСЦЕВІ НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА 2004 РІК:

СІЧЕНЬ: Щоб батьки України збагнули, яким великим Божим даром є життя кожної зачатої дитини і не вбивали своїх ще ненароджених дітей.

ЛЮТИЙ: Щоб дедалі більше молодих християн України в дусі ревності і самопосвяти відважно обирали богопосвячений стан життя.

БЕРЕЗЕНЬ: Щоб жителі України, яким важко ступити на шлях морального навернення, засяяло світло Христової благовісті.

КВІТЕНЬ: Щоб християни України намагалися глибше пізнати Господа Бога через часте приймання Святих Тайн Покаяння і Євхаристії.

ТРАВЕНЬ: Щоб усі жителі України більше пройнялися повагою до жінки як матері, а діти не засмучували своїх матерів.

ЧЕРВЕНЬ: Щоб суспільство України збагнуло роль батька у сім'ї, а діти завжди шанували своїх батьків.

ЛИПЕНЬ: Щоб церковна ієрархія мудро рядила дорученою їй Українською Церквою.

СЕРПЕНЬ: Щоб християни України пройнялися глибоким розумінням суті й мети Святої Тайни Подружжя та зберігали дошлюбну і шлюбну чистоту.

ВЕРЕСЕНЬ: Щоб суспільство України викорінило будь-які форми хабарництва у державних та недержавних установах.

ЖОВТЕНЬ: Щоб християни України більше довіряли молитві до Господа Бога і постійно прибігали під покров Пресвятої Богородиці.

ЛИСТОПАД: Щоб в Україні зникли міжконфесійні протистояння і взаємна недовіра.

ГРУДЕНЬ: Щоб наше суспільство пройнялося співчуттям і солідарністю з усіма знедоленими жителями України.

СВЯТІ ПОКРОВИТЕЛІ НА 2004 РІК:

СІЧЕНЬ: св. Ігнатій Богоносець, 2.01 (20.12)
ЛЮТИЙ: св. Максим, 3.02 (21.01)
БЕРЕЗЕНЬ: св. Порфирій, 10.03 (26.02)
КВІТЕНЬ: св. Микита Визнавець, 16.04 (3.04)
ТРАВЕНЬ: св. Марко, 8.05 (25.04)
ЧЕРВЕНЬ: блаж. Дрогобицькі препмучч., 27.06 (14.06)
ЛИПЕНЬ: св. Атанасій Атонський, 18.07 (5.07)
СЕРПЕНЬ: св. Климентій, 9.08 (27.07)
ВЕРЕСЕНЬ: св. Самуїл, 2.09 (20.08)
ЖОВТЕНЬ: св. Тома, 19.10 (6.10)
ЛИСТОПАД: св. Павло Визнавець, 19.11 (6.11)
ГРУДЕНЬ: св. Авакум, 15.12 (2.12)

"СЛОВО ЖИТТЯ"

"Хто має дві одежі, нехай дасть тому, що не має. А хто має харч, нехай так само зробить" (Лк 3, 11).

У цей період Різдвяного посту розважатимемо над постаттю св. Івана Хрестителя. Він був посланий Богом, щоб приготувати шлях для приходу Месії. Від тих, що приходили до нього, вимагав глибокої зміни життя: "Чиніть плоди, достойні покаяння" (Лк 3, 8). Тим, що його запитували: "Що ж нам робити?" (Лк 3, 10), відповідав:

"Хто має дві одежі, нехай дасть тому, що не має. А хто має харч, нехай так само зробить" (Лк 3, 11).

Чому я повинен дати іншому те, що належить мені? Тому, що він сотворений Богом, як і я, і є моїм братом чи сестрою; отже, є частиною мене. "Не можу поранити тебе, не спричинивши собі болю", — говорив Ганді. Ми були створені як дар один для одного, на образ і подобу Бога, Який є Любов'ю. Ми маємо записаний у наших серцях Божий закон любові.

Ісус, Який прийшов до нас, відкрив нам це дуже доступно, давши Свою нову заповідь: "Як Я був полюбив вас, так любіте і ви один одного" (Ів 13, 34). Це "закон Неба", життя Пресвятої Трійці, принесене на землю, серце Євангелія. Як на небі Отець, Син і Святий Дух живуть в повній злуці (сопричасті) до такої міри, що становлять одне ціле (пор. Ів 17, 11), так на землі ми є самими собою настільки, наскільки живемо у взаємній любові. І як Син каже Отцеві: "І все Моє – Твоє, Твоє ж – Моє, і в них Я прославився" (Ів 17, 10), так любов між нами здійснюється в повноті там, де взаємно розподіляються добра не тільки духовні, але також матеріальні.

Потреби когось з наших ближніх є потребами всіх. Хтось не має праці? Значить, її бракує мені. Хтось має хвору маму? Отож, я їй допомагаю так, мовби це була моя мама. Інші голодують? Це начебто я відчуваю голод і намагаюсь роздобути їм їжу, немовби роблю це для себе самого.

Досвід перших християн єрусалимської спільноти: "Мала одне серце й одну душу, і ні один не називав своїм щось з того, що кому належало, але все в них було спільне" (Ді 4, 32). Спільність дібр, хоч і не обов'язкова, була переживана між ними дуже інтенсивно. "Не йдеться про те, — як пояснює апостол Павло, — щоб інші були в достатках, а ви у злиднях, але щоб була рівність" (2 Кор. 8, 13).

Св. Василій Великий говорить: "Голодному належить хліб, який ти кладеш в комору; нагому – плащ, який ти тримаєш в твоїх скринях, і нужденним гроші, які ти маєш сховані". А св.Августин каже: "Це, що є надлишком для багатих, належить бідним", які також "мають чим допомагати одні одним: хтось може позичити свої ноги кульгавому; інший – очі сліпому, щоб провадити його; ще інший може відвідувати хворих." (Там само).

"Хто має дві одежі, нехай дасть тому, що не має. А хто має харч, нехай так само зробить" (Лк 3, 11).

Сьогодні ми також можемо жити як перші християни. Євангеліє не є якоюсь утопією. Це засвідчують, наприклад, нові церковні рухи, яких Святий Дух покликав у Церкві, щоб відживити і зробити присутньою євангельську радикальність перших християн і таким чином відповісти на виклики сучасного суспільства, де несправедливість і бідність є дуже відчутними.

Пригадую початки руху Фоколяре *(рух Вогнища Божої любові або Діло Марії — прим. ред.)*, коли нова харизма наповнювала наші серця незвичайною любов'ю до бідних. Коли ми зустрічали убогих на вулиці, то записували їхню адресу в блокнот, щоби пізніше відвідати їх і допомогти їм; ми в них зустрічали Ісуса, Який промовляв: "Мені ви зробили" (пор. Мт 25, 40). Коли ми відвідали їх у їхніх халупках, ми запрошували їх на обід в наші домівки. Для них ми застелювали найкращу скатертину і подавали їм найвишуканішу їжу. За нашим столом у нашому першому домі сиділи одна членкиня руху фоколяринів і один убогий, одна членкиня руху фоколяринів і один убогий...

У певний момент нам здалося, що Господь закликає нас стати убогими, щоб служити бідним. Отже, тоді в одній кімнаті нашого першого дому кожна членкиня поставила у центрі те, що вважала для себе надлишком: пальто, пару рукавиць, шапку, також шубу... Сьогодні, щоб допомогти бідним, ми засновуємо маленькі підприємства, які дають їм роботу, а прибутки ми потім розподіляємо серед них! Але завжди залишається ще стільки всього, що можна зробити для бідних.

"Хто має дві одежі, нехай дасть тому, що не має. А хто має харч, нехай так само зробить" (Лк 3, 11).

Ми навіть не підозрюємо, скільки багатств можемо віддати іншим. Ми маємо чуйність, завдяки якій можемо знайомитись з іншими, щоб їм допомогти, мудрість, щоб знайти спосіб жити по-братньому у спільноті. Маємо в серці тепло, яким можемо поділитися з іншими, щирість, яку можемо виявити назовні, радість, яку можемо передати іншим. Маємо час, щоб уділити його іншим, маємо молитву, маємо внутрішні багатства, які можемо віддати на спільну користь в усний і писемний спосіб; але також маємо деколи якісь речі: сумки, ручки, книжки, гроші, будинки, автомобілі, щоб поділитися ними з іншими для їхньої користі... Ми нерідко нагромаджуємо багато різних речей, думаючи, що одного дня вони нам знадобляться, а тим часом поряд з нами є хтось, кому вони необхідні вже тепер.

Як кожна рослина вбирає із землі стільки води, скільки їй потрібно, так і ми намагаймося мати тільки те, що необхідно. Краще, коли інколи ми зауважуємо брак чогось; краще бути трохи бідними, ніж багатшими.

"Якщо би ми всі задовольнялися тільки необхідним, — казав св. Василій, — і дали би зайве потребуючому, не було би більше ні багатого, ні бідного".

Отож, намагаймося так жити і починаймо так чинити вже зараз. Ісус не забариться дати нам всотеро більше і таким чином ми матимемо можливість продовжувати давати. А вкінці Він нам скаже, що все, що ми дали іншим, ми Йому дали.

К'яра ЛЮБІХ

Переклад з італійської мови о. Теодора Пилявського, ЧСВВ

Срібні ювілеї священства 31 грудня цього року відзначають отці Василіяни Августин Дзюрбан в Україні і Мелетій Кравчук у Бразилії.

Редакція часопису "Місіонар" бажає ювілярам щедрих Божих ласк і з ще більшим успіхом засівати у людських душах зерно Божого слова!

ВАЖЛИВІ РІШЕННЯ СИНОДУ

13-14 листопада 2003 року у Львові відбулася 21 сесія Синоду єпископів Києво-Галицької Митрополії УГКЦ, на якій владики серед багатьох інших прийняли такі рішення:

– затвердити "Типове положення про греко-католицьку загальноосвітню школу на території Києво-Галицької Митрополії УГКЦ" та її концепцію;

– в усіх храмах добровільно збирати пожертви (т. зв. другі таци) на такі цілі: благодійні потреби організації "Карітас-Україна" – у Сиропусну неділю; потреби християн у Святій Землі – у Велику п'ятницю (десятина від пожертв при плащаниці); "Петровий гріш" – 12 липня на празник свв. апп. Петра і Павла; потреби Українського католицького університету – у першу неділю вересня; потреби катехизації – у День катехита (остання неділя вересня); Папський місійний фонд – друга неділя жовтня; потреби військового капеланства у Збройних силах України – у першу неділю грудня;

– створити Церковний недержавний пенсійний фонд;

– 30 листопада 2003 року урочисто відзначити у Києві 25-ліття папського служіння Святішого Отця Івана Павла II, а 21 грудня 2003 року – у всіх єпархіях і екзархатах УГКЦ;

– у наступні три роки присвятити особливій душпастирській опіці родини, вивчаючи у 2004 році науку про родину Митрополита Андрея Шептицького;

– у 2004 році належно вшанувати 60-ліття смерті Митрополита Андрея і 20-ліття смерті Патріарха Йосифа Сліпого;

– затвердити програму статевого виховання, подану Катехитичною комісією.

Голова Синоду єпископів Києво-Галицької Митрополії УГКЦ
+ Любомир

КОПІЯ ПЛАЩАНИЦІ – В ОДЕСІ

9 листопада цього року до Одеси прибула мінська копія Туринської плащаниці. На залізничному вокзалі її зустріли духовенство і вірні УГКЦ, РКЦ та УПЦ КП, а також протестантської об'єднаної методистської Церкви.

Плащаницю було урочистою процесією пронесено вулицями міста до римокатолицького собору Успіння Пресвятої Богородиці. Біля храму учасників походу зустріли пастори євангельської і лютеранської протестантських Церков.

У промові з нагоди прибуття реліквії до Одеси єпископ Одеський і Сімферопольський РКЦ Броніслав Бернацький сказав: "Копія Туринської плащаниці з'єднала християн Одеси у любові до Христа, Який вмер за всіх нас".

Єпископ Паїсій (УПЦ КП) між іншим наголосив, що "у цій найвеличнішій реліквії християнства Господь подарував Одесі документальне свідоцтво Своєї смерті і воскресіння". Екзарх Одеський і Кримський УГКЦ Кир Василь Івасюк наголосив на тому, що прибуття копії Туринської плащаниці до Одеси є історичною подією в історії Південної України.

Біля копії Туринської плащаниці в Одесі відбувся спільний екуменічний молебень. Копія плащаниці перебуватиме в Одесі до 6 грудня у соборі Успіння Пресвятої Богородиці РКЦ. Якщо найближчим часом буде завершено ремонт собору Різдва Христового УПЦ КП в Одесі, то плащаниця побуває і тут. Очікується, що капелани різних християнських церков пропонуватимуть вшанувати святиню і морякам суден, які прибувають до Одеського морського порту.

За повідомленням РІСУ

250-ЛІТТЯ БУЧАЦЬКОГО МОНАСТИРЯ

Між мальовничими подільськими пагорбами, на південний захід від Тернополя розкинулося містечко Бучач. На цілу Європу він прославився відомим василіянським монастирем, який був збудований графом Миколою Потоцьким.

До 1911 року, за винятком 1773-1784 років та 1856-1865 років, Колегіум ім. св. Йосафата мав статус гімназії, згодом він переріс у Місійний інститут ім. св. Йосафата, завданням якого було виховання покликань для Василіянського Чину, щоб він міг плідно працювати для добра української Церкви або народу. У духовному закладі при Бучацькому монастирі викладала і навчалася ціла плеяда славних отців Василіян, єпархіального духовенства і інтелігенції Галичини.

З остаточним приходом більшовицької влади було ліквідовано василіянський монастир і Місійний інститут. У 1990 році відновлено діяльність Бучацького монастиря, а в 1995 році розпочав свою діяльність історико-філософський ліцей ім. св. Йосафата, сьогодні однойменний Колегіум.

На празник св. Йосафата цього року урочисто відзначено 250-літній ювілей монастиря у Бучачі. Архиєрейську св. Літургію очолив владика Софрон Мудрий, ЧСВВ з Івано-Франківська у співслужінні о. Протоігумена Йосифа Будая, ЧСВВ, ігумена Бучацького монастиря о. Івана Майковича, ЧСВВ і багатьох інших священиків.

220-ЛІТТЯ ЛЬВІВСЬКОЇ СЕМІНАРІЇ

Цього року минає 220 років відтоді, як цісар Йосиф II передав площу і будинки монастиря сестер Домініканок греко-католицькій генеральній семінарії, у якій мали виховуватися греко-католики з цілої Австро-Угорщини. Першим ректором семінарії був Антін Ангелович.

15 листопада в приміщенні Львівської духовної семінарії (Львів-Рудно) відбулася з цієї нагоди наукова конференція і презентація змістовної книжки о. Миколи Пристая "Греко-католицька семінарія у Львові".

16 листопада в архикатедральному соборі св. Юра з нагоди 220-літнього ювілею Духовної семінарії у Львові було відслужено Архиєрейську св. Літургію, яку очолив Глава УГКЦ Любомир кардинал Гузар.

За повідомленням прес-секретаріату
Глави УГКЦ

В АСТАНІ ОСВЯЧЕНО ДІМ СЕСТЕР СЛУЖЕБНИЦЬ

6 листопада 2003 року в м. Астані (Казахстан) відбулося освячення нового дому Згромадження сестер Служебниць Непорочної Діви Марії. З цієї нагоди в каплиці нунціатури, де відтепер працюватимуть і мешкатимуть сестри, було відправлено Божественну Літургію, яку разом із греко-католицькими священиками Казахстану відслужив Апостольський нунцій у Казахстані архиєпископ Йосиф Веселовський.

Сьогодні у двох домах сестер Служебниць Непорочної Діви Марії в Астані і Караганді працюють п'ять сестер.

Прес-служба УГКЦ у Казахстані

СИМВОЛ ВІРИ (12)

"Вірую у воскресіння мертвих і життя вічне. Амінь".

Віра у воскресіння мертвих опирається на віру в Бога, Якого св. євангелист Марко називає Богом не мертвих, а живих (пор. 12, 27). Про це читаємо і в інших євангелистів, зокрема, св. Івана, де Ісус виразно називає себе "воскресінням" і "життям" та запевняє, що тих, які вірять у Нього, Він воскресить останнього дня (пор. Ів 11, 25; Ів 5, 24-25).

У хвилині смерті людська душа, яка з Божої волі є безсмертною, відділяється від тлінного тіла, очікуючи повторного з'єднання з ним. Це станеться у мить, коли згідно з навчанням св. ап. Павла людське тіло, тобто тління, перетвориться у нетління і стане подібним до Христового прославленого тіла (пор. Фил 3, 21).

Хоч смерть тілесна є карою за гріх, як твердить св. ап. Павло (пор. Рим 6, 23), все-таки для тих, що вмирають у Христовій благодаті, смерть є не втратою, а здобутком, який дає змогу брати участь у Його воскресінні (пор. Фил 3, 10-11).

Другий Ватиканський Собор каже, що людина могла уникнути смерті тілесної, якщо би не згрішила. Кожна людина зі своєї природи боїться смерті тілесної, але коли за прикладом Ісуса віруюча людина підкоряється волі Небесного Отця, то прокляття смерті перетворюється їй на благословення і її страх зникає (пор. Рим 5, 9-21).

Чіткою наукою, що людині призначено раз умерти (пор. Євр 9, 27), св. Церква заперечує науку про перевтілення після смерті, якою пишаються різні східні релігії. Хоча людина не повинна боятися смерті, все-одно їй слід думати про свою кончину. У римо-католицькому обряді молитва "Богородице Діво" закінчується проханням: "Свята Маріє, Мати Божа, молись за нас, грішних, тепер і в годині нашої смерті".

Смерть є нічим іншим, як переходом до вічного життя, у яке ми віримо. На основі притчі про Лазаря і багача (Лк 16), а також із Христових слів до розкаяного розбійника: "Сьогодні будеш зі Мною у раю" (Лк 23, 43), св. Церква навчає, що вже в хвилині смерті вирішується остаточне призначення душі: вічна нагорода або вічна кара.

Душам, які спрямовані до неба, слід як правило пройти ще через очищення, тобто чистилище. Науку св. Церкви про чистилище було сформульовано на Ліонському Соборі, а доповнено на Флорентійському і Тридентійському Соборах. Душі праведних людей, які померли у благодаті Божій, після необхідного очищення у чистилищі будуть мати змогу оглядати Бога лицем в лице у небі ще перед загальним, тобто страшним судом. Небо — це стан вічного блаженства, тобто "те, чого око не бачило й вухо не чуло, що на думку людині не спало, те приготував Бог для тих, що Його люблять" (пор. 1 Кор 2, 9).

Св. Церква навчає, що крім неба існує ще пекло, тобто стан вічних мук, у якому той, як каже св. Іван, хто не любить, у смерті проживає. Коли у великому грісі людина відходить з цього світу, то вона до Небесного Царства не потрапить, а буде, на жаль, цілу вічність відлучена від споглядання Бога. Господь нікого не відлучає, але людина, свідомо обираючи зло, сама відлучається від Нього і спільноти усіх святих.

Своєю наукою про пекло св. Церква нікого не хоче залякати, але закликає кожну людину навернутися і відповідально використовувати свою свобідну волю на своє добро. Бог наперед нікого не призначив до пекла. Його воля є,

щоб кожен був у небі. Ця наука Церкви підтверджена на різних Соборах, передусім Тридентійському. Вона заперечує т. зв."предестинацію", тобто наперед визначену долю – небо або пекло.

У своїх проповідях св. Августин пояснює, чому деякі люди попадуть до пекла і каже, що Господь Суддя звернеться до тих нещасних такими словами: "Я встановив убогих на цій землі для того, щоб вони збирали до Моєї скарбниці ваші добрі діла: ви ж нічого не вклали в їхні руки, тому й нічого не маєте в Мене". Тож ідіть від Мене геть, прокляті, у вогонь вічний (пор. Мт 25, 41).

Св.Церква навчає, що в кінці людської історії відбудеться заключний, тобто страшний суд, який буде торжественним підтвердженням особистого суду, що відбувся у хвилині смерті кожної людини. Після цього суду одні підуть на вічну радість, а інші – на вічну муку.

Після страшного суду Царство Боже осягне свою повноту. Згідно з твердженням св. ап. Петра, настане нове небо і нова земля (пор. 2 Пт 3, 13). У цьому новому всесвіті, який називається у книзі Одкровення небесним Єрусалимом, Бог буде перебувати між людьми, "Він витре кожну сльозу з очей їхніх, і смерті не буде більше, ні скорботи, ні плачу, ні болю не буде більше" (пор. Одкр 21, 4).

Ми не знаємо часу кінця землі і людства, однак, як кажуть деякі святі Отці, ми повинні жити так, немовби мали ще жити сто років. В той же час у кожну хвилину життя мусимо бути готові з чистою душею і багаті на добрі діла відійти до свого люблячого Батька у вічність і дати Йому звіт з прожитого життя, щоб отримати від Нього вічну нагороду.

Символ віри закінчується словом "амінь", яке підтверджує все сказане, бо сказати "амінь" ("так хай буде") словам, обітницям, заповідям Божим – це означає вірити і цілковито довіритися Богові.

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

НАРКОМАНИ ЗАМІСТЬ СМЕРТІ МОЖУТЬ ОБРАТИ ЖИТТЯ

Чи траплялося вам у своєму житті бачити наркомана? Декого з них можна відразу розпізнати по специфічній зовнішності і поведінці. Він виглядає як втрачена для суспільства людина, що намагається й інших заманити у це лихо, яке є смертельною недугою (своєрідним самогубством).

Коли ви запитаєте, чому він руйнує своє життя наркотиками, то він намагатиметься показати своє зовнішнє "задоволення життям", насміхатиметься і зверхньо ставитиметься до звичайних людей. Насправді це лише маска нещасливої людини, яка з часом все більше буде вживати наркотики.

Наркоман втрачає інтерес до навчання, праці і нормального життя. Його починають уникати найближчі друзі, колеги по роботі чи навчанню, навіть найближчі родичі замикають перед ними двері. І це зрозуміло, чому вони так поводяться: щоб роздобути наркотик, наркоман готовий на все – на обман, крадіжку, зв'язок з кримінальним світом, навіть убивство.

Головною причиною вживання наркотиків є внутрішні проблеми людини, тому слід добре проаналізувати можливі причини такого стану. Його може

спричинити тривале *перебування у поганому товаристві*, де звучала неморальна і деструктивна музика.

Наркоманами часто стають діти і молодь, які потайки від своїх батьків купують "травку" чи щось їй подібне і "насолоджуються" одурманюючим впливом макової соломки, коноплі тощо. Розповсюджувачі наркотичних засобів дуже часто також стають наркоманами. Інколи батьки можуть спричинити вживання наркотиків їхніми дітьми своїм неморальним життям чи недоглядом за ними. Діти і молодь, які не отримують достатньо батьківського тепла і любові, підпадають під вплив поганого товариства, де починають вживати наркотики.

Вживання людиною наркотиків спричинене також її бездуховним станом. Кожен гріх, особливо тяжкий, має численні негативні наслідки. Він викликає внутрішній неспокій, який ми називаємо нечистим сумлінням. Однак сумління неможливо очистити, вживаючи наркотики. Лише шляхом покаяння і навернення до Бога, шляхом прощення і надолуження шкоди, завданої іншим, шляхом усвідомлення безмежного Божого милосердя можна позбутися гріхів, які обтяжують людську душу.

Наркотик, так само як і алкоголь, не вирішує жодних проблем, а лише їх нагромаджує. Проблеми слід вирішувати духовними засобами і психологічними методами. Дуже важко, часто майже неможливо звільнити людину від наркотичної залежності. Католицькі священики і монахині мають найбільший успіх у лікуванні узалежнених від наркотиків осіб — вони підготовляють наркоманів до зустрічі з Богом і таким чином визволяють їх з кайданів гріха, а щойно тоді з рабства наркоузалежнення.

Боротьба проти наркоманії має грунтуватися не на звичайному переконуванні. Слід акцентувати на необхідності виконувати Божі заповіді, уникати гріха і жити з праці своїх рук. Нехай такі особи розкривають свої таланти і застосовують їх на славу Божу і добро ближніх!

Якщо ми почуваємося нещасливими, то необхідно звернутись до Бога і в Нього шукати підтримки у важкій ситуації, пригадати собі Його безмежну любов і бути певним, що наше життя є у Його батьківських руках і що людина, яка серйозно підірвала своє здоров'я вживанням наркотиків, ще може віднайти і осягнути мету свого життя.

д-р Антун ЛІСЕЦ
(Хорватія)

Від редакції: *Проблема наркоманії, яку порушив у своїй статті хорватський фахівець, досі залишається актуальною і болючою для нашого суспільства. Чимало молодих людей стають залежними від "голки" чи "травки" ще зі шкільних років.*

Робімо все можливе, щоб рятувати нашу молодь від цього згубного лиха, а тих, які узалежнені від наркотиків, скеровуймо не тільки у наркодиспансери, а й у Товариство анонімних наркоманів, з допомогою якого вони можуть цілковито стати абстинентом.

У Львові постійно діє центр "Дорога" (вул. Кульпарківська, 160), де нарокмани та й усі інші узалежнені люди мають змогу знайти вихід із цього рабства і стати на шлях спасіння.

ВОНИ СПІВСТРАЖДАЛИ З ХРИСТОМ (4)

Никодим — таємний учень Христа

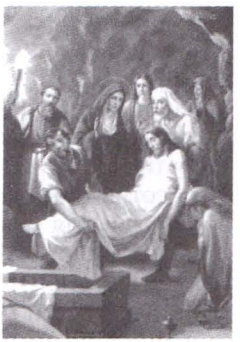

"Прийшов він до Ісуса вночі" (Ів 3, 2). Ці слова багато що дають нам для розуміння особистості Никодима. Він був обережний і просувався повільно, відчуваючи небезпеку. Він ще не був готовий до того, щоб цілковито віддати себе Христові. "Довідавшись, що Спаситель часто ночами молиться на Оливній горі, він дочекався, коли все у місті стихне і тоді пішов до Ісуса".

Никодим звернувся до Ісуса зі словами визнання віри в Його месіанське післанництво. Спаситель вислухав його і потім висловив незвичайну думку: "Коли хтось не вродиться з висоти, не бачити йому Царства Божого" (Ів 3, 3). Никодим заперечив, як йому здавалося, з непорушною логікою. Це "народження" здавалося йому безглуздям: "Як може чоловік уродитись, коли вже старий? Чи спроможен же він увійти знову в утробу матері своєї та й народитись?" (Ів 3, 4).

Вечірній вітер гойдав верхівки дерев і шумів у гілках. "Слухай, Никодиме, – прошепотів Ісус. – Це вітер! Він налітає і стихає. Ми відчуваємо його присутність по шуму і гойданню гілок. Так само і з діянням Духа Святого". І потім Господь звернув увагу Свого таємного учня на здійснення пророцтва: "І як Мойсей підніс мідного змія у пустелі, так і Син Чоловічий має бути піднесений від землі".

Чи думали ви коли-небудь про те, як спрямований на мідного змія погляд міг зцілити людину, яка вмирала від укусу отруйної змії? Віра є відповіддю на це питання. Віра в Божий задум. Немає ніяких "наукових" обгрунтувань. Віра є вищою за всі пояснення. Але вона має бути виявлена в житті людей. Ізраїльтяни могли на собі випробувати, наскільки дієвою є віра в Боже Провидіння.

Світло, подібно спалаху, осяяло розум юдейського вчителя, відкривши йому взаємозв'язок і логіку Священного Писання. Він побачив правдивість старозавітних пророцтв, які стосуються смерті Месії за гріхи всього людського роду. Никодим відчув вплив Святого Духа, немовби незвичайна сила вела його на зустріч з Ісусом. Він повернувся додому в глибокій задумі. Життя Никодима стало кардинально змінюватися.

Никодим, здавалося, був задоволений. Він швидко прийшов до висновку, що Ісус є посланий Богом і довгоочікуваний Месія. Він прийняв Його, тобто повірив твердженням Ісуса, що мідний змій був Його прообразом, який півтора тисячі років тому був піднесений у пустелі, а ті, що дивилися на нього, залишались жити.

Погляд з вірою на мідного змія був протиотрутою від смертельних укусів. Той, Хто не знав гріха, був ліками від отрути гріха. Той, на Кому не було прокляття, був проклятий для того, щоб прокляті за гріхи мали життя. Бог перебував між людьми і не був ними пізнаний. І сам Никодим не пізнав Його, але тепер він цілковито увірував у Нього.

Я думаю, що Никодим пішов до свого кращого друга, Йосифа з Ариматеї, який також був членом синедріону. У розмовах один з одним їхній сумнів, який стосувався Ісуса з Назарету, переріс у тверду впевненість. Ісус справді

був Месією. Але вони були обережними людьми, мабуть, надто обережними. Минули місяці, а Никодим так і не зробив публічної заяви, що Той, з ким він говорив однієї ночі, є Месією.

І ось настав той страшний день, коли Ісус був розп'ятий на хресті. І перш, ніж Никодим і Йосиф усвідомили те, що відбулося, Ісус вже помер. Никодим не сумнівався, що пророцтво Христа про себе самого було виконане до найменших деталей. Він помер на хресті і притягнув людей до Себе, як і пророкував. Никодим і Йосиф переконались, що всі пророцтва здійснилися і всі їхні сумніви розвіялись. І тоді вони пішли на Голгофу, а потім до Пилата за дозволом забрати тіло Христа. Повернулися вони до хреста за тілом Ісуса. У Никодима була сотня мірок безцінної смирни та алое для бальзамування, а у Йосифа – новий гріб для мертвого Ісуса.

Уявіть собі, як вони обережно знімають Ісуса з хреста і виймають цвяхи з Його рук і ніг. Ці руки виключно робили добро для людей і ці ноги ходили тільки стежками Божими. Вони обгорнули Його в плащаницю і з любов'ю залишили спочивати у гробі.

Для того, щоб зрозуміти, як Никодим відгукнувся на істину і прозріння, повернімося на початок розповіді до того моменту, як він зустрівся з Ісусом. Ми багато сказали про Никодима. Він був дуже обережний і боявся чужих осудів. Ми можемо додати ще немало усього, але варто задуматися: якби ми були на його місці, то, можливо, вчинили б так само.

Придивімося, однак, уважніше до того, як ставився до нього Христос. Ми зауважимо Його терпеливість і розуміння способу думання юдейського вчителя. Ісус лише в декількох словах докорив цьому фарисеєві за те, що той не зумів зрозуміти глибокого значення Священного Писання, якого він навчав інших.

Вирішальним у житті наверненого фарисея став хрест. Завдяки хресту все було освітлене ясним світлом. Христос був піднесений від землі і притягнув серця людські. Христос незмінно терпеливий до нас. Він не докоряє нам за наше фарисейство або нездатність жити відповідно до того, що ми начебто знаємо. Він дивиться на наше життя і коли Він бачить, що ми прагнемо до пізнання, то відкриває нашим серцям Свою істину.

Ісус сказав і нам: "Ви повинні народитися з висоти". Нове народження відкриє нам очі на безмежні можливості Царства Божого. Христос готовий стати Царем наших душ. Хрещення водою і Духом Святим відкриває нам шлях до Його Царства. Він, безгрішний, помер за нас, щоб ми могли бачити, вірити і прагнути до Нього, отримати Його життя і жити Ним.

Кожного дня нам слід вмирати для своїх гріхів і починати все заново. Кожного дня ми повинні віддавати наше життя Йому і наслідувати Його.

Підготувала Віра АРІВ
(за книгою Леслі Хардінга "Вони були того дня на Голгофі")

ХВАЛІТЕ ГОСПОДА, БО ВІН ДОБРИЙ

Дарія, Надія, Оля, Оксана та Анна, які проживають у м. Жовкві Львівської обл., висловлюють щиру вдячність Господу Богу, Пресвятій Богородиці, Божому Милосердю, небесним заступникам св. ап. Юді Тадею, св. Венедиктові, св. о. Піо, Ангелу-Хоронителю, св. Філомені, св. Анні, новим блаженним УГКЦ за ласку оздоровлення.

РОЗВАЖАННЯ НАД БЛАЖЕНСТВАМИ (6)

Блаженні чисті серцем, бо вони побачать Бога (Мт 5, 8)

"Серце чисте створи в мені, Боже" (Пс 50, 12). Під чистотою серця слід розуміти не тільки невинність, подружню вірність та відсутність блудного гріха, але як плід намагання очищення душі від багатьох пороків, які є наслідком первородного гріха. Невинність як дар Божий слід зберігати, а чистоту душі слід здобувати і берегти протягом усього життя.

На жаль, у сучасному світі чесноту чистоти (дошлюбну невинність, подружню вірність) багато людей вважають пережитком. Однак Бог, Який є джерелом чистоти, наказує нам високо цінувати цю чесноту.

Ісус Христос ставив на перше місце безженний стан заради Царства Небесного (Мт 19, 10-12). Згодом св. ап. Павло на окремий спосіб наголошував на тому, що безженна людина може набагато більше від нежонатої зробити для поширення Божого Царства на землі: "Хто нежонатий, клопочеться про Господні справи, як подобатися Господеві" (1 Кор 7, 32). Чистоту серця можуть досягнути не лише богопосвячені особи, але й усі інші християни.

Для збереження чистоти серця крім тілесної похоті слід усувати лицемірство (Мт 16, 11-12), нездержливість (Мт 23, 25), грішні помисли, безсоромність, наклеп тощо (Мк 7, 18-23), а намагатися здобувати протилежні цим гріхам чесноти. Таким чином буде це відсіч будь-якого роду пристрастям чи пожаданням у нашій душі, цілковита відкритість Богові і Його дії у нашому житті.

Чисті серцем – це праведні, справедливі люди, що мають безвинні руки (Пс 24,4), щире серце (Пс 119, 7), добрий намір (Мт 7, 12), скромну поведінку, не хваляться своєю побожністю (Мт 6, 2-6; 16-18), зберігають мир душі. Чистота серця у такому широкому вимірі вагомо впливає на ставлення християнина до Бога і ближнього.

Людина, яка намагається здобути чистоту серця, володіє собою, не піддається неморальним впливам, твердо дотримується християнських засад моралі у суспільстві. Таку людину наче пронизує око Бога, Який знаходить у ній Своє уподобання, бо вона стала подібною до Сина Божого: "Це – Мій улюблений Син, що Я Його вподобав" (Мт 17, 5).

Чистота серця випромінює світло в душі, завдяки якій людина прозріває і щодня бачить сліди Божого діяння. Чисті серцем мають запевнення від самого Христа, що оглядатимуть Бога лицем у лице у вічності. А тут, на землі, людина приготовляється до оглядання Бога шляхом пізнання, любові і служіння Йому.

Молитва. Господи, зволь мені кожного дня мого життя змивати сльозами покаяння грішність душі моєї, щоб стала вона білішою від снігу, і вчини мене гідним *(гідною)* оглядати Тебе у вічності. *(Продовження буде)*

с. Володимира МАКСИМІВ, ЧСВВ

СОЛОВКИ – КРАЇНА МУК І ВІДЧАЮ

Мабуть, немає в Україні людини, якій невідоме слово Соловки. І хоча острів Соловки, а точніше група Соловецьких островів у південно-західній частині Білого моря, знаходяться далеко від нашого краю, вони ще й сьогодні наводять жах на того, хто чує це слово.

Соловки – це перший концентраційний табір тоталітарного радянського режиму, де мученицькою смертю загинуло багато політичних і релігійних в'язнів, серед яких чимало було й українців.

Поняття Соловки тісно асоціюється з розташованим на цьому архіпелазі й відомим далеко за його межами Соловецьким ставропігійським монастирем*. Освоєння Соловецьких островів пов'язане з іменами двох монахів-самітників – Савватія і Германа, які у 1429 році прибули на безлюдний тоді Соловецький острів.

У 1436 році на Соловках було збудовано невеличку дерев'яну церкву і деякі будівлі житлово-господарського призначення. Ось так розпочинав свою діяльність Соловецький монастир.

Після другої пожежі монастиря в 1557 році вже наступного року розпочато будівництво його кам'яних споруд. Всередині монастирських стін є 9 церков, в одній з яких – Троїцькій церкві знаходяться мощі засновників монастиря.

Однак Соловецький монастир майже з початку свого існування був відомий як місце заслання багатьох противників царського самодержавства та офіційної православної церкви, яких за "невинною" фразою царя Олександра Павловича заслано туди, бо вони "мали нещастя духовно помилитися".

В усі часи в'язнями монастиря були й українці, серед них ставленики Кочубея і недоброзичливці гетьмана І. Мазепи – полтавський священик І. Святайло зі сином і чернець Никанор, а після Полтавської битви – прихильники Мазепи – генеральний осаул Д. Максимович, сердюцький полковник Я. Покотило. Серед українських в'язнів Соловків у 1850-1855 роках був також член Кирило-Методіївського братства Юрій Андрузький, студент Київського університету, який під час слідства своїм зізнанням обтяжив Т. Шевченка.

Нарешті, згадаймо і трагічну долю останнього кошового отамана Запорізької Січі Петра Калнишевського, якому після зруйнування Січі у 1775 році цариця Катерина II визначила місце заслання Соловки, де він і помер у 1803 році, проживши 113 років (нар. 1690 року). Ув'язнення Калнишевського – особливо жорстоке: 25 років, з них 16 – у т. зв. кам'яному мішку і 9 – у камері-одиночці. У 1801 році Калнишевський постригся у ченці.

Тільки в 1903 році соловецьку тюрму закрито, але не надовго, бо вже в 1920 році радянська влада організувала тут т. зв. табір примусових робіт, а в 1923 році утворено "Соловецкий лагерь особого назначения" (СЛОН), який на початку 1937 року отримав назву "Соловецкая тюрма особого назначения Главного управления государственной безопасности НКВД СССР" (СТОН), фактично проіснувавши до кінця 1939 року.

Соловки отримали назву "країни мук і відчаю". Тут побували представники всіх соціальних груп, в тому числі і духовенство. Із заарештованих в

* *Ставропігійський монастир – автономна одиниця, яка підлягає юрисдикції не місцевому ієрархові, а безпосередньо найвищій церковній владі: за часів Московщини і царської Росії до 1721 року – Патріархові, а пізніше – Святішому Синодові.*

1923-1924 роках дві з половиною тисячі священнослужителі, а в 1931-1932 роках – близько 20 тисяч, чимало з них за словами такого собі курилка, проходило "перевиховання" в "соловецкой республике" (Курилко зустрічав новоприбулих в'язнів фразою: "Здесь республика не совецкая, а соловецкая!").

В'язні працювали на лісозаготівлях, прокладанні залізничних колій і каналів, виробництві цегли при поганому і низькокалорійному харчуванні та ще й недостатньому, бо не кожен міг виконати призначену норму, щоб отримати повний "пайок". Не треба, однак, підкреслювати, що з кожним роком як умови праці, так і побуту в'язнів погіршувались. З кожним роком збільшувався також наплив в'язнів, особливо з України, здебільшого селян. Чекісти нераз жалілись, що в Україні наплодилось стільки бандитів, що стріляй їх кожен день по тисячі, все-одно не вигубиш тих гадюк!

У 30-х роках на Соловки потрапили численні українські діячі, вчені, письменники, рештки українського духовенства, частина з яких пройшла за відомими сфабрикованими процесами – СВУ, УВО, УНЦ. Більшість соловецьких засланців якщо не загинули від катувань і непосильної праці, то загинули від чекістської кулі. Ось промовистий факт: напередодні 20-ї річниці Великої жовтневої соціалістичної революції за рішенням "тройки" (начальник в'язниці, представник держбезпеки і прокурор Ленінградської області) провели "чистку" Соловецької в'язниці, санкціонувавши розстріл більше тисячі в'язнів, серед яких 190 осіб було з України. Вивезли їх з Соловецької в'язниці на материк і розстріляли в урочищі Сандормох. Тут розстріляно близько дев'яти тисяч в'язнів!

На закінчення хочеться додати наступне. В "Українській газеті" (№32 від 28.08.2003 р.) опублікована стаття Миколи Славинського "Ой, горе тим чайкам, та й над Соловками..." про його враження від поїздки на Соловки і в Сандормох. Прочитавши цю статтю, стало сумно на душі, бо місце страти справді передової української еліти 30-х років минулого століття занедбане (там є, за словами автора, "десь метр заввишки – наш хрест, почорнілий, неприкаяний", який привіз з України три десятки років тому Євген Сверстюк), як і занедбано останній притулок Петра Калнишевського і поета Євгена Плужника на Соловецькому острові.

Справді може бути боляче від того, що в Днях пам'яті на Соловках і в Сандормосі не було на державному рівні української делегації, тоді як Росія вислала своїх представників. Прикро читати й таке, що "представники російської влади" заборонили члену делегації – священику Покровської церкви УПЦ КП м. Києва "пом'янути розстріляних українців на чужині". Воістину неприховане "братолюбіє"! Воістину черствість душ і повна байдужість нашої влади, що не вміє вшанувати пам'ять невинно убієнних наших мучеників.

І хочу закінчити словами з тексту статті: "Уже не вперше на Соловках замайорів синьо-жовтий прапор. І не вперше російські імперці з люттю дивилися на вільнокриле полотнище, примушували посланців суверенної держави згорнути його. Та цього не сталося. Поруч з українцями стояли карели, фіни, поляки, представники петербурзької організації товариства "Меморіал", які також узяли активну участь у Днях пам'яті – вшануванні жертв більшовицького терору". Думаю, що виділяти в цій цитаті окремі слова не треба, бо й так усе зрозуміло, навіть без коментарів.

Віра АРІВ

СВЯТА ТАЇНА ПОДРУЖЖЯ (12)

Цього разу поведемо мову про виховання дітей у благополучній християнській родині.

У Святому Письмі Старого Завіту часто наголошується на нерозривному союзі між Богом і Його вибраним народом ізраїльським. Господь постійно проявляє до нього Свою любов, його виховує, напоумляє, а деколи карає за непослух, закликаючи його до поправи і навернення.

Усі ці біблійні елементи присутні і в науці св. Церкви про обов'язок батьків у вихованні своїх дітей. Другий Ватиканський Собор присвятив цьому важливому і відповідальному завданню окремий документ (декларацію) про християнське виховання, у якому зокрема сказано, що "роль батьків у вихованні така важлива, що її майже неможливо замінити".

Батьки повинні сприймати своїх дітей як дітей Божих і вже із хвилини зачаття дитини у лоні матері поважати їх як людських осіб. Право на цю гідність і пошану дав кожній людині, навіть ще не народженій дитині, сам Господь Бог.

Християнське виховання своїх дітей батьки, яких Другий Ватиканський Собор називає "першими благовісниками", повинні розпочинати з раннього дитинства. Таке виховання дається тоді, коли члени родини допомагають одне одному зростати у вірі засвідченням християнського життя відповідно до Євангелія.

Батьки повинні намагатися дати своїм дітям освіту, а також згідно з наукою св. Церкви вони зобов'язані дати їм моральне виховання і духовне формування. Філософська засада про те, що ніхто не може дати, якщо й сам того не має, зобов'язує батьків самим слухати слово Боже та його зберігати і таким чином створювати умови для доброго виховання своїх дітей. До таких умов передусім належить молитовний дух і мирне співжиття, тобто ніжність, прощення, повага, вірність, безкорислива послуга і що найважливіше – взаємопошана.

Добрий приклад батьків є чи не найважливішим з усіх засобів виховання. Діти радо слухаються і виконують те, що від них вимагається, якщо своїми очима бачать такі самі дії їхніх батьків і старших братів й сестер та інших членів родини. Дуже важливим у вихованні є щира готовність батьків визнати і виправити перед дітьми свої власні недоліки. Мабуть, одним з важливих завдань батьків є навчити своїх дітей підпорядковувати тілесне духовному.

Хоча зі своєї природи ми, люди на землі, дуже подібні, все ж таки деякі народи досить чітко відрізняються від інших способами виховання. Ми, українці, говоримо, що якась людина "точна як швейцарець" або "строга і принципова як німець". Невипадково навіть саме слово "виховати" у кожній мові має особливий відтінок і характерну рису.

У німецькій мові слово *"erziehen" ("ерцієн")*, тобто *"виховати"*, походить від слова *"цієн" ("тягнути")* і означає *"витягнути"*. Батьки немовби залізною рукою витягають своїх дітей з небезпеки або незнання, тому не дивно, що їхні нащадки мають своєрідний "залізний" характер. Зрештою, це є характерною рисою німців. Слово *"виховати"* у перекладі на італійську мову звучить *"educare" ("едукаре"): "duce" ("дуче") – це той, хто йде попереду і провадить за собою тих, які мають до нього довіру, а "ducare" – означає вивес-*

ти когось з роздоріжжя на правильний шлях. Отож, в італійців закладена від природи риса йти попереду, даючи іншим добрий приклад.

У деяких слов'янських мовах також дуже цікаві риси у слові *"виховати"*. Наприклад, у хорватській мові слово *"odgojiti" ("одгоїті")* означає *"годувати", тобто дати своєчасно відповідну поживу, вигодувати дитину*. В українській мові *"виховати"* походить від слова *"ховати", тобто берегти від лиха і йому запобігати.*

Отож, як бачимо, в усіх мовах слово "виховати" вказує на те, що виховання — це довгий процес. Не один раз треба впродовж довгих років "берегти" дитину від усього згубного і шкідливого, "витягати" з лиха, "виводити" з небезпеки, ідучи попереду і даючи добрий приклад, а також "вигодувати", тобто давати не тільки тілесну, а й духовну поживу. Коли говоримо, що якась людина добре вихована, то напевно має вона всі необхідні риси порядної культурної людини, а також доброго християнина.

Крім виховання у батьківському домі на дитину впливає також оточення, зокрема шкільне. Батьки, які несуть велику відповідальність перед Богом за своїх дітей, мають право обирати для них школу, яка допоможе їм виконувати завдання християнських вихователів. Вони також мають обов'язок тісно співпрацювати з учителями, парохом та всіма іншими членами християнської спільноти. У процесі виховання батькам дуже допомагають духовні товариства, у яких мають брати участь їхні діти.

Родина – це перша школа, яка повинна тісно співпрацювати зі загальноосвітньою школою і Церквою у вихованні та зрості в мудрості в Бога і в людей усіх дітей і молоді.

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

БОЖЕ, ІМ'ЯМ ТВОЇМ СПАСИ МЕНЕ

У цій статті подаємо матеріал про о. Івана Цимбалу, пароха с. Колодіївка, декана Скалатського повіту на Тернопільщині.

Іван Цимбала народився 17 січня 1905 року в с. Стоки біля Бібрки на Львівщині в багатодітній родині, де було дванадцятеро дітей. Його батьки, які були убогими селянами, докладали усіх зусиль, щоб вивчити свого сина Івана, який вже з дитинства відчував покликання до священства і служіння людям.

У 1930 році Іван закінчив Духовну семінарію. Упродовж двох років працював сотрудником у м. Долина на Івано-Франківщині. У книзі "Людина-легенда" автор Олег Долгий описав тогочасні події в Долині. З приємністю читаємо про о. Івана Цимбалу як священика активного, дуже діяльного, що був промотором у розмальовуванні церкви. У цій же книзі знаходимо такі рядки: "Про того ревного священика може посвідчити такий факт. Коли о. Цимбала прийшов хоронити одного п'яницю з Вовчі, що повертаючись зимою з корчми по дорозі замерз, і побачив велику нужду, бідноту в домі померлого, то о. Цимбала не тільки не взяв грошей за похорон, а після похорону привіз родині хліба та іншого добра...".

У 1932 році о. Цимбалу перевели у с. Колодіївка, що біля Скалату на Тернопільщині, де свого часу був парохом о. Іван Зозуляк, стрийко Ольги

Цимбали, дружини отця. Активність, господарність, діловитість священика на Поділлі ще більше зросла.

Він як декан Скалатського повіту брав активну участь у духовно-національному житті парафії. У 1934 році там була проведена велика місія і посвячено церкву за участі владики Івана Бучка і присутності великої кількості духовенства і вірних. Парафіяни величаво вітали єпископа. Діти тримали в руках синьо-жовті прапорці, після чого польська влада оштрафувала о. пароха Цимбалу. З ініціативи о. пароха пізніше було встановлено пам'ятний хрест перед церквою на вшанування 950-ліття хрещення України-Русі.

При читальні "Просвіта" були організовані різні гуртки, які працювали під гаслами "В єдності – сила", "Борітеся – поборете". Гурток куховарства вела Ольга Цимбала, яка також була задіяна і до драматичного гуртка.

У 1936 році родина о. Івана Цимбали перенесла велике горе – смерть донечки Дарусі.

Друга світова війна обмежила активність пароха с. Колодіївки, та справедливе ставлення до вірних і доброчинність супроводжували його постійно. У квітні 1945 року о. Цимбала був заарештований НКВС. Парафіяни оббивали пороги тюрми, свідчили на захист свого улюбленого священика, добивалися пересудів. Свідками на користь отця були також хлопці-військові зі Східної України, яким під час війни о. Цимбала врятував життя, переховуючи від німців. Два роки слідства, судів і пересудів призвели до негайного примусового виїзду священика з парафії.

У 1947 році о. Іван Цимбала з сім'єю переїхав у родинне село. Скрутні часи настали для родини, у якій було п'ятеро дітей. Підтримка рідні та односельчан давали змогу вижити і перебороти труднощі. Важкі матеріальні часи часто згадували молодші діти отця: Богдан, Віра і Володимир, які у листах до св. Миколая просили тільки "бутерброд". Підпільні богослужіння тримали на дусі ревного священика, який завжди говорив: "Бог дав день, Бог дасть їжу".

Переслідування родини не припинялося. Переїзди протягом п'яти років зі села до Львова і назад у село дещо відвертали увагу кагебістів від сім'ї о. Івана. Вони робили обшуки, перетрясали все, шукаючи антимінс, який чудом залишався схований у скатертині, та інші необхідні речі для богослужінь. Кагебісти пильно стежили і за дітьми о. Цимбали, зокрема за його старшими синами: сина Нестора навіть було виключено з інституту.

На цивільній роботі о. Іван Цимбала працював заготівельником в обласній заготівельній конторі. Праця у підпіллі була важливою гранню його життя. При кінці життя отця стан його здоров'я різко погіршився, але до останніх днів він жертвенно працював і вірно служив УГКЦ, жив для людей і свого народу, якого він дуже любив.

Помер о. Іван Цимбала 17 лютого 1983 року. Похований у с. Лисиничі біля Львова.

Віра ВАСИЛИШИН

СВЯТОМИКОЛАЇВСЬКІ ЧОБІТКИ

Було це у важкі повоєнні роки в одному селі на Поділлі.

Одного року далася взнаки рання зима. У сільській школі на уроці математики учні побачили, як падає лапатий сніг і білим килимом вкриває землю. Оксана, яка сиділа на останній парті, затривожилась. Вона прийшла до школи босою, а тут починається справжня зима. Її ще більше охопив жаль, коли побачила радість на очах інших учнів з приводу того, що починається зима. А один з учнів навіть вголос сказав:

– Ось сніжок падає, скоро до нас прийде св. Миколай.

Це почула вчителька Антоніна Вікторівна, яка була їхнім класним керівником. Вона тут же зреагувала на ці слова і десять хвилин свого уроку виділила на "виховання" своїх учнів:

– Більше щоб я не чула про якогось Миколая. Його вигадали пани і духовенство, щоб тим способом обманювати людей. Миколая ніколи не було, так як і Бога немає. У наш час високої науки і культури немислимо поклонятися якомусь Богові чи Миколаю. Народ був безграмотний, тому його страхали навіть природними явищами. Люди боялись блискавки, грому, а тепер вже нам відомо, що це звичайний електричний заряд. Діти, ви будете жити при комунізмі і тоді переконаєтесь, наскільки є абсурдними думки про Бога.

Вчителька ще довго би говорила, та задзвонив дзвоник на перерву. Учні вибігали на двір, радіючи першим снігом. Лише Оксана сиділа цілу перерву за своєю партою, мовчки розтираючи руками свої холодні ноги.

Після уроку математики почався урок української мови. На урок прийшла улюблена дітьми вчителька Ольга Василівна. Учні, захоплені снігом, не могли ніяк заспокоїтися.

Ольга Василівна почала урок з опитування. Випала черга і на Оксану.

– Оксано, іди до дошки і поясни всім, коли частка "не" пишеться з прикметниками разом, а коли окремо.

Оксана встала, але до дошки не хотіла йти. Учні почали сміятись з неї, знаючи, що вона боса. Дівчину охопив сором, а заодно жаль. По її обличчі потекли сльози.

– Сідай, – промовила вчителька до Оксани і викликала до дошки іншого учня.

Після уроку вчителька підійшла до Оксани, поклала на її рамено свою руку і промовила:

– Не переживай, я перекажу твоїй тітці, щоб вона принесла тобі до школи чобітки.

– Але в тітки і бабусі теж одні чоботи, – відповіла Оксана. – Ви попросіть чобітки у баби Гані, що живе напроти нас.

На другий день Оксана не прийшла до школи. Був знову урок української мови і Ольга Василівна зауважила, що на уроці немає дівчини. Вчителька почала розпитувати дітей про сирітське життя Оксани.

Виявилось, що її батька ще перед війною репресували енкаведисти, а мати з великих переживань у скорому часі захворіла і померла,

залишивши двох сиріток — Оксану і її молодшу сестричку Катерину. Ольга Василівна уважно вислухала дітей. Вона хотіла допомогти дівчаткам-сиротам, та в цей час всі були бідні, навіть учителі жили деколи у страшних злиднях.

– Ось, діти, скоро настане свято св. Миколая. Скажіть вдома батькам, що потрібно допомогти однокласниці і її сестричці. І хто скільки зможе, нехай принесе їм на подарунок. Може, купимо для них хоча б одні чобітки на двох.

Тут піднявся зі свого місця один учень і голосно заявив:

– А нам Антоніна Вікторівна казала, що ніякого Миколая ніколи не було.

– Дорогі діти, ви не розумієте, як сьогодні важко жити дітям без батьків. Те, що я сказала, нехай залишиться між нами. А св. Миколая шанують люди за те, що він проявив велике милосердя до бідних і особливо до дітей. І ви всі чекаєте від нього подарунків вдома. Якби Миколая не було, то люди не вшановували б його пам'ять два рази на рік, – відповіла вчителька.

Тут обізвався староста класу Миколка:

– Мій дядько шиє чобітки. Ми в нього замовимо по дешевшій ціні.

– Ось бачите, як добре все складається.

Ці слова так зворушили дітей, що всі загорілися бажанням допомогти Оксані. Вже наступного дня декілька учнів принесли гроші, хто скільки зміг. Навіть деякі батьки приходили і віддавали свої заощадження Миколці.

До празника св. Миколая залишався тиждень і хлопчик відвідав дядька зі своїми друзями. Вони всі дуже просили його, щоб він пошив чобітки саме на день св. Миколая.

– У мене дуже багато роботи, зима цього року скоро наступила, всім холодно. Але на таку справу я вже вечорами буду сидіти і шити чобітки. Вони будуть готові на день раніше.

Миколка кожен день приходив до свого дядька, цікавлячись, як йдуть справи з чобітками. А в останній день дядько радісно мовив до свого небожа, віддаючи йому гроші, які зібрали учні:

– Чобітки готові. Ось тут ще гроші залишилися. Це буде вам від св. Миколая на цукерки.

Та найбільша була радість для Оксани, коли вона побачила на свято св. Миколая біля дверей на порозі своєї хати чобітки. Вона взяла їх в руки і побігла до тітки:

– Тіточко, дивіться, ось св. Миколай приніс мені чобітки. Це він хоче, щоб я ходила в школу.

– Подякуй йому. Він вислухав наші молитви і надихнув добрих людей, щоб ти мала чобітки. Бачиш, який добрий св. Миколай, тож будь чемною як в школі, так і вдома, – відповіла тітка. Вона вже знала, що таке добре діло зробили учні з класу її племінниці за проханням вчительки Ольги Василівни.

Надворі був добрий морозець. Скрипів сніжок під ногами. Оксана, взувши нові чобітки, з радістю бігала по дворі, протоптуючи свіжий сніг. Оксана прийшла до школи і коли почався урок, встала і сором'язливо сказала своїм однокласникам:

– Я вам усім дякую за такий гарний подарунок. Святий Миколай вас не забуде!

Всім дітям було приємно почути слова подяки і вони як ніколи

були задоволені своїм добрим вчинком. Тепер Оксана намагалася не пропускати уроків. Її сестричка Катерина теж з радістю носила ці святомиколаївські чобітки і після обіду, коли Оксана вже була вдома, вона в цих чобітках йшла до школи, бо навчалася у другу зміну.

Досить швидко про історію з чобітками довідалося майже все село. Найбільше "дісталося" за це Ользі Василівні. Її викликали в районний відділ народної освіти і докоряли за подарунок на честь св. Миколая, погрожуючи вигнати її з роботи. Коли вона відстоювала себе, їй заявили:

– Ольго Василівно, ви виступили проти атеїстичної роботи в школі. Ви пропагуєте між дітьми якогось Миколая. Хіба ви не знаєте, що зараз Миколая вже давно замінив наш дід мороз. Крім цього, батько цієї дитини був "ворогом народу" і це вам також можуть не "подарувати".

Почувши ці слова, Ольга Василівна злякалася, та через деякий час тихим голосом промовила:

– Я поступила так, як підказувало моє серце. У своєму житті я ніколи не мала ворогів, а тим більше серед дітей. Звичайно, такий подарунок я могла зробити на Новий рік, але хотіла якнайскоріше взути в чобітки Оксану.

– Якщо так, то нехай св. Миколай і вам допомагає, – з усмішкою промовив районний інспектор і відпустив Ольгу Василівну додому.

Так св. Миколай поєднав людей різних поглядів своїм милосердям до ближніх, він єднає їх сьогодні і єднатиме до тих пір, аж поки люди будуть на цій землі.

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

ХРАМ СВ. АНДРІЯ НА КЛЕПАРОВІ

Будівництво цього храму розпочалося у 1910 році, та Перша світова війна його перервала. Після війни вірні організували активний збір коштів, організовуючи різні заходи. Віруючі виявляли щедрість у фінансуванні церкви. До будівництва храму спричинилися церковні братства: св. Андрія Первозванного, Пресвятого Серця Христового, Апостольства молитви, а також громадські організації і спілки, які діяли у Клепарові.

Активне будівництво розпочалося у 1926 році, а вже у 1932 році храм покрили бляхою. Церковні хрести і дзвін освятив єпископ Іван Бучко. Новий храм освячено 16 листопада 1936 року.

В інтер'єрі храму привертає увагу 5-рядний високий іконостас, який разом із царськими вратами містить 68 ікон, виконаних відомим художником Антіном Манастирським.

Сьогодні львів'яни на Клепарові мають змогу молитися не лише у храмі св. Андрія Первозванного, а й у церкві св. Івана Хрестителя, колишньому костелі Матері Божої Вервиці, який, до речі, збудували спільними силами римо- і греко-католики у 1908 році. Обидва храми розділяє лише дорога по вул. Варшавській.

ШАНОВНА РЕДАКЦІЄ!

Нещодавно майже всі газети і журнали подали прикру інформацію, що один священик-збоченець у США приставав до малолітніх хлопчиків, проявляючи нездорові нахили, згіршаючи інших своєю поведінкою. Чи це відповідає правді і як ставиться до цього Церква?

Володимир Порайко,
м. Донецьк

Цей випадок, про який ви згадуєте у своєму запитанні, — це "хитро-мудро невеликим коштом" зроблена атака на американському континенті та й у цілому світі на авторитет Христової Церкви, зокрема на її виховну працю з молоддю. Може, і був там якийсь одинокий випадок такого збочення, але хіба можна робити з мухи слона і підносити порох на весь світ?

Мало хто здогадується, з яким-то хитрим наміром це було розголошено всіма мас-медіа приблизно в той сам час. Це не вперше і не востаннє, що вороги Католицької Церкви таким способом намагаються її атакувати. Слідкуючи багато років за різними засобами масової інформації, зауважуємо, що така атака систематично повторюється, де згадується про цей содомський гріх, що є одним з чотирьох гріхів, які кличуть до неба про пімсту.

Войовничий атеїзм майже у всіх країнах світу, де ця диявольська система панувала, забороняв навчати релігії молодь до 18 років життя, тобто поки молоді люди не досягли повноліття. Сьогодні вже немає такого драконського законодавства в багатьох країнах, тому богоборці ухитрилися: бажаючи ускладнити доступ молоді до католицького духовенства чи точніше викликати до них у молоді недовіру, вони знову і знову оскаржують духовенство у збоченнях. І випливає на поверхню стара комуністична заборона, але вже у новому незамітному "плащику".

Ці хитруни таким чином впливають на батьків і неприхильних до Церкви людей, щоб вони не доручали своїх дітей і молодь католицьким вихователям. А сама молодь під впливом такого часто хитро вигаданого явища, буде уникати і остерігатися духівників, та й тим самим стратить до них довіру і зробить просто неможливою виховну роботу католицькому духовенству в світі.

Отож, як бачимо, цей содомський вітер не звіявся з метою оборони невинних дітей, а з пекельним задумом не дозволити Церкві виховувати дітей і молодь, а передати їх на згубне виховання телебаченню, інтернету, пресі тощо. Тим-то треба чувати і не вірити у такі різні чутки, що мають диявольський присмак.

На запитання читача відповів о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

Редакція часопису "Місіонар" від імені своїх читачів вітає нову Провінційну управу, яку очолює Протоігумен о.Володимир Седлачек, ЧСВВ. Його консультораами стали отці Василіяни: Полікарп Яцош, Йосиф Новак і Йосафат Луцак. Бажаємо їм щедрого Божого благословення у виконуванні їхнього нелегкого служіння!

ГОСПОДИ, УТИХОМИР СТИХІЮ!

Упевнено розтинаючи хвилі, під попутнім вітром швидко прямував на південний схід великий вітрильник. Був розкішний сонячний день, на небі ні хмаринки. Приваблені чудовою літньою погодою, подорожні масово висипали на палубу, насолоджувались свіжим повітрям, жваво розмовляли, сміялись, співали. Тільки один молодий пасажир не встрявав у цей гамірний гурт: він сидів самотньо в затишному куточку під щоглою з книжкою в руках.

— Ще день і я стану на землю, по якій ходив мій Спаситель, — тихо промовив він, на мить відірвавшись від читання. — Я буду дихати повітрям, яким Він дихав, бачити міста, де Він проповідував, зустрічати нащадків тих щасливців, серед яких Він жив...

Це був Миколай з Патари. Здійснювалася його давня мрія — побувати у Святій Землі, звідки на увесь світ засяяло Сонце Правди, звідки прийшло спасіння людям.

Ще зовсім недавно повернувся з прощі до святих місць його дядько, єпископ Миколай, і його розповідь про хвилюючі переживання під час цієї подорожі збудила в серці юнака непереможне бажання піти його стопами. Тепер, коли до мети було вже так близько, він готував себе духовно, читаючи і перечитуючи на сторінках Святого Письма про події, що відбувалися неповні три сторіччя тому на землі, до якої йому простелилась дорога.

"І сталося одного з тих днів, увійшов Він до човна, а з Ним Його учні, — читав Миколай. — І сказав Він до них: "Переплиньмо на другий бік озера". І відчалили вони. А коли вони плили, Він заснув був. І знялася на озері буря велика, аж вода заливати їх стала, й були в небезпеці вони. І вони підійшли і розбудили Його та й сказали: "Учителю, Учителю, гинемо!" Він же встав, наказав бурі й хвилям, — і вони заспокоїлись, і тиша настала.

А Він до них сказав: "Де ж ваша віра?". І дивувались вони, перестрашені, і говорили один до одного: "Хто ж це такий, що вітрам і воді наказує, а вони Його слухають?".

Побожне зосередження юнака несподівано перервав гамір, що зчинився навколо нього. Він відірвався від книжки і підвів голову. Де й подівся лагідний літній день! Сонце загубилося у темних грозових хмарах. Яскравий день замінила моторошна темрява, раз у раз прорізувана сліпучими мечами блискавиць. Застугонів вітер, підіймаючи хвилі, як гори. Розмах стихії схопив корабель у свої могутні обійми, кидав його з хвилі на хвилю, мов маленьку тріску. Щось тріщало, стогнало, гриміло, зливаючись у грізній симфонії з зойками переляканих людей.

— Сюди, до мене! — закричав Миколай, тримаючись однією рукою за великий гак на щоглі, а в другій міцно затиснувши священну книгу. — Падайте на коліна!

— Господи Боже, Творче і Промислителю наш! — молився він. — Все в руках Твоїх, Милосердний! Якщо воля Твоя, спаси людей Твоїх від загибелі! Утихомир стихію, як заспокоїв Ти хвилі, коли плив з апостолами Твоїми! Ми, діти Твої, всю надію покладаємо на Тебе, спаси нас, недостойних!

Могутня хвиля ще раз з усіх сил кинула корабель, але другої вже не було. Так швидко, як зірвався шквал, так він стих. Заспокоївся вітер, розвіялась хмара, на гребенях легких хвиль знову заблискотіли проміння сонця.

— Молімося, браття! — закликав Миколай. — Подякуймо Богові за те, що змилувався над нами, врятував нас від смерті!

Григорій П'ЯТНИЧУК
(зі збірки оповідань "Мир і спокій – в кожну хату", Львів, 2001)

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ НА САНЯХ

Нумо, друже, не дрімай,
Мчить на санях Миколай.
У грудневу хуртовину
Знайде кожну він дитину.

Хто не слухав маму й тата,
Ображав сестричку й брата.
Кого ставить мама в кутик,
Принесе він тому прутик.

Коли був ти завжди чемний,
До людей усіх приємний.
До науки не лінивий,
Миколай усім на диво

Під подушку цілий міх
Принесе тобі потіх.
Ти раненько лягай спати,
Миколай прийде до хати.

Помолися ти до нього,
Подарунка не одного
Покладе він тобі нишком:
М'ячик, зайчика і книжку,

Шоколадку,
мандаринку,
Кожну любить він дитинку.
І цукерки, і складанку
Розглядатимеш до ранку.

Скільки радості без меж!
Ти йому подякуй теж.
Дітям радість, дітям рай,
Їде святий Миколай!

Любов ДІВЧУР

ЗМІСТ "МІСІОНАРЯ" ЗА 2003 РІК:

220-ліття Львівської семінарії – с.329
250-ліття Бучацького монастиря – с.329
"Аби наші люди не чули себе духовно загубленими..." – с.46
Арів, Віра
Артем Ведель – композитор духовної музики – с.16-17
Дмитро Бортнянський – творець музики небесної – с.48-49
Гора Атос – колиска східного монашества – с.54-55
Любов і злагода з вертепу – с.62-63
Суд над Спасителем людей – с.74-76
Ганебне рішення – с.80-81
Безмежна терпеливість Небесного Отця – с.92-93
Поттероманія – с.119-120
"Страх майте Божий у серці своїм" – с.146-148
"Ось Серце, що так дуже полюбило людей" – с.221-222
Вони співстраждали з Христом – с.242-243 (1), 272-273 (2), 310-311 (3), 333-334 (4)
Софія-мудрість – с.281-282
Соловки – країна мук і відчаю – с.336-337
Архикатедральний собор св. Юра – с.238
Базен, Рене
Галилейські щиглики – с.253-254
Батіг о., Мелетій ЧСВВ
Світло в Різдвяну ніч – с.22-23
Новітній Севастіян – с.51-52
Через недугу – до духовного здоров'я – с.86-87
Пам'ятна плащаниця – с.115-117
"Милосердя хочу!" – с.150-151
Не розпинаймо Спасителя! – с.178-180
Замість помсти – любов – с.212-213
Вимолена дитина – с.247-249
Світ не без добрих людей – с.277-279
За рідний край – с.306-308
Святомиколаївські чобітки – с.341-343
Бідюк, Андрій
Четверта річниця сім'ї Христа Чоловіколюбця – с.40
Бог тільки любить – с.60
Будай о., Йосиф, ЧСВВ
"Христос народився!" – с.9
Подяка жертводавцям – с.230
В Астані освячено Дім сестер Служебниць – с.329
Важливі рішення Синоду – с.328
Вандич с., Емілія, СНДМ
Вона була скромною і побожною – с.319
Василишин, Віра
Боже, ім'ям Твоїм спаси мене – с.339-340
Василіянський монастир у Барі – с.183
Василіянський Чин сьогодні: сестри Василіянки (15) – с.88
Великопосні реколекції – с.137
Великопосні реколекції для мирян – с.110
"Ви – священики повіки!" – с.169
Витвицька с., Магдалина, ЧСВВ
Скаутський рух в УГКЦ – с.204
Витяги зі звернення Святішого Отця Івана Павла II з нагоди Всесвітнього дня миру 1 січня 2003 року – с.7
Візит кардинала Шенборна до України – с.263
Він витривав до кінця – с.191
Він відстоював справедливість – с.223
Владика-номінат Василь Івасюк – екзарх Одесько-Кримський – с.234
Воротняк о., Йосафат, ЧСВВ
Слово редактора – с.1, 33, 65, 97, 129, 161, 193, 225, 257, 289, 321
Символ віри – с.15 (1), 45 (2), 83-84 (3), 108 (4), 141 (5), 171 (6), 206-207 (7), 244-245 (8-9), 266-267 (10), 301 (11), 330-331 (12)
Свята Тайна Подружжя – с.19 (1), 42 (2), 77 (3), 112-113 (4), 139 (5), 182 (6), 211 (7-8), 232-233 (9), 309 (11), 338-339 (12)
Не рік кози, а Рік родини! – с.10

Від обрізання до хрещення – с.11
Місійна станиця у Херсоні – с.14
Василіянський Чин сьогодні: сестри Василіянки (13) – с.21
Про об'явлення Матері Божої на Закарпатті – с.25
Мати Божа і Мати наша – с.135
Гітюк о., Маркіян, ЧСВВ
Подвійний ювілей св. Прокопія – с.175
Гіщинський, Володимир
Молитва за Тараса Шевченка – с.84-85
Голяк, Михайло
Шлях навернення – с.71
Ода найдорожчій – с.138
Господній хрест у дереві – с.40
Господь вислухав моє благання – с.282
Господь – наш щит – с.294
Гринчишин, Тарас
Ювілей у Радівцях – с.264
Гургула-Щурат, Олександра
Братки – с.158-159
Каліграфія – с.189-190
Дзерович о., Юліан
Воскресна Утреня – с.126-127
Дівчур, Любов
Святий Миколай на санях – с.346
Добромильська реформа відновила Василіянський Чин – с.167
Довганюк о., Терентій, ЧСВВ
Місійна станиця св. Йосафата – с.124
Допоможіть бідній родині – с.56
До Року Патріарха Йосифа Сліпого – с.12
Дрималовський, Зеновій
Він залишив для нас свої пісні-молитви – с.59
Екзарх для Сербії і Чорногорії – с.262
Експедиція місцями голодомору – с.204
Єремія, Галина
Духовний подвиг святого Франциска – с.94
Завершився Синод єпископів УГКЦ – с.296
"Закиньте сіті на глибінь" – с.118
Запитують – відповідаємо – с.58, 121, 155, 187, 220, 252, 283, 315, 344
Звернення до Преосвященних владик, монашества, мирян УГКЦ та всіх людей доброї волі – с.105
Зінько, о.Василь, ЧСВВ
Домашня економія – с.24
Погляд на християнську психологію – с.50
На Срібній землі і у Словаччині – с.109
Християнство і освіта – с.154
Кривду терпеливо зносити – с.174
Відпочинок християнина – с.201
У вересні "перший дзвінок" – с.231-232
День незалежності – с.239-240
За кого молимося у Божественній Літургії? – с.280-281
Піст – союзник молитви – с.298-299
Золотий ювілей владики – с.203
З різдвяного привітання Святішого Отця – с.8
Зі Святим Письмом і вервицею у житті – с.351
Капкан, Василь
Василіянський монастир у Вільнюсі – с.90
Квіт, Омелян
Різдвяний подарунок – с.30-31
Мати – с.285
Богданкова молитва – с.317-318
Кметюк, Надія
Колискова для Божого Сина – с.31
Кміть, Даниїла
Спішімо робити добро – с.109
Коломієць-Петришин, Ірина
Він вірив, що дочекаємось волі – с.249-251
Конференція з питань біоетики – с.107
Конференція монашества УГКЦ – с.235-236
Конференція про Василіян – с.264
Копія плащаниці – в Одесі – с.328
Коробій о., Микола, ЧСВВ
Праця над собою – с.152
Крак, Ольга
Жовква – осідок Сокальської єпархії УГКЦ – с.106
Крехівський відпуст – с.167
Красномовець, Стефан
Сумні роковини – 70-річчя геноциду українського народу – с.142-143
Мошкова наука – с.208-209

Голокост дітей України – с.304-305
Кудик, Ольга
Ювілей Марійської дружини молоді – с.73
Кулинич бр., Давид
Монастир у Кам'янці-Подільському – с.210
Лісец, Антун
Засади християнської родини – с.140
Ні – алкоголізму! – с.186
Наркомани замість смерті можуть обрати життя – с.331
Любіх, К'яра
Слово життя – с.5-6, 37-38, 69-70, 101-102, 133-134, 165-166, 198-200, 229-230, 261-262, 293-294, 326-327
Ляхович о., Діонісій, ЧСВВ
Христос народився! – с.9
По дорозі до Емаусу – с.103
Майкович о., Іван, ЧСВВ
Урочистості у місті Барі – с.265
Максимів с., Володимира, ЧСВВ
Розважання над блаженствами – с.180-181 (1), 214 (2), 237-238 (3), 270-271 (4), 299-300 (5), 335 (6)
Мамчур, Роксолана
Аборт – це гріх проти Бога Творця – с.240-241
Мандрівний, Ігор
Презентація "Катехизму Католицької Церкви" – с.136
На місіях у США – с.170
Мандрусяк, Мирослав
Він вірив у торжество правди – с.27-28
Марчук, Зиновій
Господь – моє упование – с.314
Мати Тереза – блаженна – с.295
Мендрунь о., Василь, ЧСВВ
З діяльності Василіянського Фонду Допомоги – с.14, 56, 88, 109, 137, 183
Микосовський бр., Миколай, ЧСВВ
Монастир у Брюховичах – с.153
На шляху до мети – с.184-185
Облечини і вічні обіти – с.202
Іванкова вервиця – с.274
Бесіда з євовістами – с.302-303
Міжнародний день молитви – с.203
Місійний похід у Херсоні – с.264
Місцеві наміри Апостольства молитви на 2004 рік – с.325
Молодь зі Львова на Харківщині – с.13
Монастир у Добромилі – с.57
Надія, народжена заново – с.26
Нам допомагають – с.4, 36, 68
Наміри Апостольства молитви – с.2-4, 34-36, 66-68, 98-100, 130-132, 162-164, 194-197, 226-228, 258-260, 290-292, 322-324
Нам пишуть – с.6, 14, 44, 56, 70, 102, 134, 166, 216, 228
Нова управа Згромадження сестер Пресвятої Євхаристії – с.40
Новий блаженний нашої Церкви – с.263
Новий єпископ РКЦ в Україні – с.136
Новий єпископ Торонтської єпархії – с.169
Новий єпископ УГКЦ – с.168
Новоієрей з колиски покликань – с.297
Номіновано єпископа УГКЦ для Чиказької єпархії – с.136
Обережно: духовне шарлатанство! – с.47
Отець Граціан виконав обітницю – с.255
Пам'яті сестри Анни – с.191
Перенесення мощей блаженних – с.297
Перенесення мощей бл. свщмч. Теодора Ромжі – с.203
Подружня любов – образ Божої любові – с.113-114
Подяка за пожертви – с.100
Подяка Матері Божій – с.279
Поетична сторінка – с.29, 61, 91, 125, 157, 188, 284, 316
Помер Василіянин на Вогненній землі – с.319
Помер єпископ з великої букви – с.287
Помер найстарший Василіянин обох Америк – с.95
Помер перший єпископ УГКЦ для Східної Канади – с.255
Помер "робітник одинадцятої години" – с.351
Попадюк о., Софрон, ЧСВВ
Перша сповідь дідуся – с.149
Посвячення каплиці у Вільхівці – с.39
Прес-конференція про Добромильсь-

ку реформу – с.106
Прийма, Мирон
Бог дбає про путь праведних – с.218-219
Проненко, Владислав
З молитвою і пером – с.312-314
П'ятничук, Григорій
Господи, утихомир стихію! – с.345
Рік родини в нашій Церкві – с.41
Рудко, Ю.
"На Тебе покладаюся, мій Боже" – с.156
Священики Третього Чину відзначили Рік родини – с.234
Семчишин, Богдан
Він дочекався відродження нашої Церкви – с.122-123
Синод єпископів УГКЦ – с.265
Ситуація у львівській церкві свв. Ольги і Єлисавети контрольована – с.72-73
Скленар, Ігор
Прес-конференція у митрополичих палатах – с.12, 106
Різдво Христове в українському іконописі – с.18
Писемна спадщина св. Василія Великого – с.20
Стрітення Господнє в українському іконописі – с.43
"Останній вирій" Романа Ковалюка – с.73
Страсті Христові в українському іконописі – с.82
Був він незрячий, але бачив Господнє світло – с.89-90
Воскресіння Христове в українському іконописі – с.111
Пресвята Богородиця в українському іконописі – с.145
Плащаниця – у Києві – с.168
Остання сповідь Івана Франка – с.217
Комп'ютер – ворог чи друг? – с.245-246
Хіротонія нового екзарха УГКЦ – с.265
Служіте Господеві в страсі і радуйтеся у тремтінні – с.236
Спілка юристів-християн ім. св. Томи Мора - с.13
Сус, Степан
Правдива любов – с.53
Не пройти повз ближнього – с.117-118
Сором – дар Божий – с.173
Ходити Божими стежками – с.205-206
Турчанікова с., Емелія, ЧСВВ
Василіянський Чин сьогодні: сестри Василіянки (14) – с.44
У Підгірцях – осередок духовної віднови – с.170
Упокоївся владика Августин Горняк – с.351
Урочиста академія "Пам'яті патріарха" – с.106
Урочистості з нагоди ювілею Папи – с.295
Хіротонія та інтронізація владики Мілана Шашіка – с.39
Храмове свято у Вільнюсі – с.202
Храм Преображення Господнього – с.271
Храм св. Андрія на Клепарові – с.343
Храм свв.Єлисавети і Ольги – с.308
Ферреро, Бруно
Успіх – с.286
Обмін – с.318
Царук, Ярослава
Посвячення каплиці у Вільхівці – с.39
Часопису "До Світла" – один рік - с.13
Ювілей отців Редемптористів – с.202
Юрчак, Віталій
Християнська родина згідно з вченням св. Івана Золотоустого – с.78-79
"Цивілізація життя і смерті" – с.176-177
Яремак о., Корнилій, ЧСВВ
Христос воскрес – радість вічна! – с.104
"О Пасхо, визволення від скорбот!" – с.144
Душе Святий, життя Подателю! – с.172
Свята Тайна Подружжя – 275-276 (10)
Яремко, Ігор
"Цілителі-самозванці" – с.215-216
Азартні ігри – самообман – с.268-269
Яців о., Ігор
Виставка плащаниць у Львові - с.12
Помер засновник "Церкви в потребі" – с.72

ЗІ СВЯТИМ ПИСЬМОМ І ВЕРВИЦЕЮ У ЖИТТІ

1 листопада цього року на 92 році життя, 77 році монашого і 66 році священичого служіння відійшов до вічності о. Мелетій Михайло Малинич, ЧСВВ, найстарший Василіянин Закарпаття.

Він народився 11 жовтня 1911 року в багатодітній побожній родині. На кандидатуру і новіціят Василіянського Чину на Закарпатті (Провінція св. Миколая) вступив 1926 року. Перші тимчасові обіти склав у 1928 році, а вічні – у 1936 році. Висвячений на священика 17 грудня 1937 року Кир Олександром Стойкою.

Після ліквідації комуністами василіянського монастиря у Малому Березному у 1948 році він виконував підпільне священиче служіння у Великоберезнянському і Воловецькому районах. Згодом до часу відродження УГКЦ і Василіянського Чину проживав у м. Свалява на Закарпатті.

З 1994 року був духівником і сповідником у Малому Березному. Хоч в останні роки важко хворів, але часто читав Святе Письмо і молився на вервиці. Похований на монашому цвинтарі у Малому Березному.

Вічна йому пам'ять!

УПОКОЇВСЯ ВЛАДИКА АВГУСТИН ГОРНЯК

16 листопада цього року в Лондоні на 84 році життя, 57 році священичого, 47 році монашого і 42 році єпископського служіння помер Кир Августин Євген Горняк, ЧСВВ, єпископ-емерит Апостольського екзархату УГКЦ у Великій Британії.

Він народився 7 жовтня 1919 року у с. Куцура в Сербії (колишня Югославія). Навчався у греко-католицькій семінарії в Загребі з 1939 по 1940 роки, а з 1940 по 1945 роки навчався у Римі. Після висвячення на священика єпископом Іваном Бучком продовжив навчання у двох папських університетах, де здобув докторат з богослов'я і бакалаврат з канонічного права.

У 1956 році вступив до Василіянського Чину. 1957 року склав перші обіти, а 1960 року – вічні. 14 серпня 1961 року номінований єпископом для українців-греко-католиків у Великій Британії. Брав участь у II Ватиканському Соборі.

З вагомих причин пішов у відставку 29 вересня 1987 року, ставши передчасно емеритом. Упокоївся у Лондоні після короткої недуги. Тлінні останки владики згідно з його бажанням будуть поховані у Сербії.

Вічна йому пам'ять!

ПОМЕР "РОБІТНИК ОДИНАДЦЯТОЇ ГОДИНИ"

Брат Аристарх Михайло Самець, ЧСВВ народився 5 серпня 1940 року в смт. Шкло Яворівського р-ну на Львівщині. Вступив до Василіянського Чину 1996 року, але за той короткий час вчинив багато. Він любив молитву і працю, був знавцем народної медицини. Своєю здібною рукою він вирощував сад у Крехівському монастирі, ділячись з співбратами багатим досвідом.

21 вересня 2003 року склав вічні обіти, а вже 27 листопада відійшов до вічності на 63 році життя і 7 монашого служіння. Похований у Крехові на монашому цвинтарі.

Хоча недовго трудився він на ниві богопосвяченого життя, все-таки надіємося, що відійшов він до Господа по нагороду як робітник одинадцятої години.

Вічна йому пам'ять!

МІСІОНАР

Український християнський часопис

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 5133 від 18.05.2001 р.

Головний редактор
о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

Редакційна колегія:
о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ
о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Заступник головного редактора *Віра Арів*
Відповідальний секретар *Ігор Скленар*
Комп'ютерна верстка *Тараса Бродовича*

Адреса редакції:
м. Львів, 79019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел./факс 72-46-94
e-mail: misionar@lviv.farlep.net

Підписано до друку 30.11.2003
Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0.

Ціна договірна

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян "Місіонер".
80300, Львівська обл.,
м. Жовква, вул. Василіянська, 8

© Журнал "Місіонар", 2003

ЗМІСТ

Слово редактора 321
Наміри Апостольства молитви на грудень 322
Місцеві наміри Апостольства молитви на 2004 рік 325
Святі покровителі на 2004 рік 325
К'яра Любіх
"Слово життя" 326
Важливі рішення Синоду 328
Копія плащаниці – в Одесі 328
250-ліття Бучацького монастиря 329
220-ліття Львівської семінарії 329
В Астані освячено дім сестер Служебниць 329
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Символ віри (12) 330
Антун Лісец
Наркомани замість смерті можуть обрати життя 331
Віра Арів
Вони співстраждали з Христом (4) 333
с. Володимира Максимів, ЧСВВ
Розважання над блаженствами (6) 335
Віра Арів
Соловки – країна мук і відчаю 336
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Свята Тайна Подружжя (12) 338
Віра Василишин
Боже, ім'ям Твоїм спаси мене 339
о. Мелетій Батіг, ЧСВВ
Святомиколаївські чобітки 341
Храм св. Андрія на Клепарові 343
Запитують-відповідаємо 344
Григорій П'ятничук
Господи, утихомир стихію! 345
Любов Дівчур
Святий Миколай на санях 346
Зміст "Місіонаря" за 2003 рік 347
Зі Святим Письмом і вервицею у житті 351
Упокоївся владика Августин Горняк 351
Помер "робітник одинадцятої години" 351

На обкладинці: храм св. Андрія Первозванного на Клепарові у Львові.

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

КРОСВОРД-ПРИЗ

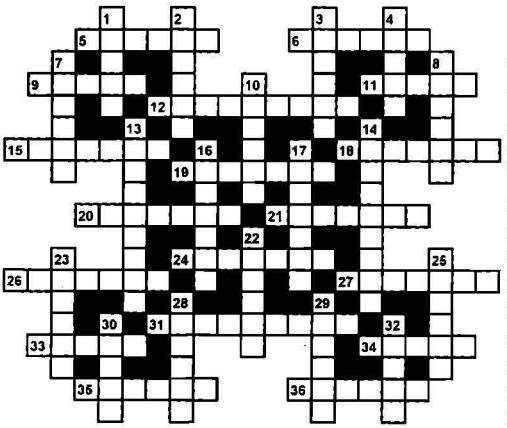

(Три крапки замініть словом)

По горизонталі: 5. Автор пісень "Миколай, Миколай, ти до нас завітай", "Величальна святого Миколая" – Ірина ... . 6. Один із блаженних, засновник українського католицького товариства "Обнова" у Львові 1929 р. 9. "Була ж у неї сестра що звалася ...; ця, сівши в ногах Господа, слухала його слова" (зі Святого Письма). 11. Одне з міст України, яке відвідав Папа Іван Павло II у 2001 році. 12. Досконале вміння у якійсь справі, галузі; майстерність. 15. Свята, мощі якої спочивають у Святомихайлівському монастирі у Києві. 18. Один із головних редакторів українського греко-католицького часопису "Нова Зоря" у 1928-1938 роках. 19. Український скульптор другої половини 18 ст., який працював у Львові, Монастириськах і Бучачі. 20. Віра в Бога і вшанування Бога. 21. Автор книги "Життя Пречистої Діви Марії" Анна-Катерина ... . 24. Англійський письменник, якому належать такі слова: "Новий Заповіт є найкращою книгою, яка будь-коли появилася або появиться в світі". 26. Книга псалмів, частина Біблії. 27. Відома львівська хорова чоловіча капела мужчин і хлопчиків. 31. Визначний український композитор, написав св. Літургію для хору. 33. Автор ювілейної емблеми 2000 року Еммануїла ... . 34. Запашна рослинна живиця, яка використовується до кадила. 35. Брат св. Петра. 36. "Ми є твої діти, Україно, ми твої руки і серця. Ми одна єдина ... оченята щирі ти і я" (з пісні о. Валерія Сиротюка з нагоди приїзду Папи Івана Павла II в Україну).

По вертикалі: 1. Гора у Бучачі, на якій знаходиться колегіум ім. св. Йосафата. 2. Автор гімну з нагоди приїзду Папи Івана Павла II в Україну "Нам Україну благослови". 3. Місто на Львівщині, де працював визначний галицький іконописець Іван Руткович. 4. "Наше серце таке, яке воно є, не потребує ні слави, ні почестей. Єдина його потреба – це любов та єднання зі серцями інших людей" (автор слів Жан ...). 7. Місто, де народився святий Миколай. 8. Письмовий знак, що позначає звук або сполучення звуків мови; буква. 10. "Брати і сестри, Бог і сьогодні пробуджує нові приклади святості, як, наприклад, мати ... з Калькутти" (із слів Святішого Отця Івана Павла II). 11. Один із авторів емблеми візиту Папи Івана Павла II в Україну. 14. Місто у Галилеї, яке було цілковито зруйноване. 16. У стародавні часи область у південно-східній частині Малої Азії. 17. Назва гурту молодіжної Марійської Дружини при церкві св. Онуфрія у Львові. 22. Ім'я дівчинки, якій об'явилася Мати Божа у Фатімі. 23. Видавництво релігійної літератури в Києві. 25. Гірське пасмо у Вірменії, де зупинився ковчег Ноя. 28. Держава в Європі, де невтомно працюють сестри СНДМ. 29. Помічник єпископа і священика. 30. Живописне зображення священної особи чи події. 32. Поетеса з Луганська ... Гайворонська, засновниця молодіжного християнського театру "Божі діти".

Склала Леся Штикало, м. Львів

---

* ***Троє наших читачів, які найскоріше надішлють правильні відповіді на поштову або електронну адресу редакції, отримають святомиколаївський подарунок.***

Відповіді на кросворд "Блаженний Теодор Ромжа", вміщений у ч. 11 за 2003 рік:
По горизонталі: 5.Васков. 6.Палата. 8.Манайло. 10.Голова. 11.Акцент. 14.Парох. 15.Гебей. 18.Життя. 19.Ганна. 22.Лінтур. 25.Белень. 26.Царство. 27.Васько. 28.Стефан.
По вертикалі: 1.Паства. 2.Монах. 3.Павло. 4.Стойка. 7.Бокшай. 9.Андрей. 12.Точність. 13.Березняй. 16.Бичків. 17.Знання. 20.Пушкаш. 21.Бендас. 23.Лавки. 24.Свято.

З Богослужень на неділю Праотців

На Вечірні

Спогадуючи, вірні, сьогодні пам'ять Праотців, прославляймо Христа Визволителя, що звеличив їх між усіма народами, і Господа, що, як могутній Владика, наявно зробив преславні чудеса. Через них він показав нам свою силу – єдину, пренепорочну Божу Діву, Марію чисту, з якої виріс квіт – Христос, що дав усім життя й невичерпну поживу, і вічне спасіння.

По всіх краях світу поширилась пам'ять Праотців, сповнена істинним світлом й опромінена зорями благодаті. Бо Христос, як промінне Сонце, засіяв з висоти і здалеку веде з собою ясне сузір'я, яке він засвітив. Наближається Різдво Богочоловіка у Вифлеємі, тож вірою ликуймо, побожно оплескуючи його народження, як хвалу передсвяткову.

Красуються славою божественної співучасти: Адам радіє нині, як основа й сила мудрих Праотців; співликує Авель і веселиться Енох; радіє Сит із Ноєм, співає з патріярхами славний Авраам, а Мелхіседек бачить сьогодні чудесне народження. Тому і ми, звершуючи пам'ять Христових Праотців, молимось за спасіння душ наших.

Похвалімо, вірні, всіх Отців, що були перед Законом: боголюбивого Авраама й Ісаака, зродженого з обітниці, і Якова з дванадцятьма патріярхами та лагідного Давида, вимолюючи для нас прощення від Христа Бога, що у святих своїх славиться.

Прийдіть, вірні, піснями вшануймо собор Праотців: Адама праотця, Еноха, Ноя, Мелхіседека, Авраама, Ісаака і Якова; в Законі ж: Мойсея і Арона, Ісуса, Самуїла і Давида, з ними ж Ісаю, Єремію, Єзекиїла і Даниїла й інших дванадцятьох, разом же Іллю і Єлисея та всіх інших: Захарію і Хрестителя, і тих, що сповіщали Христа – життя і воскресіння роду нашого.

Сонце велике, Творець, поспішає нині до Вифлеєму, щоб народитися з Непорочної Діви і просвітити дітей Адама. Тому світла пам'ять Праотців звіщає це чудо.

На Утрені

Як світильники ще перед Законом засяяли патріярхи й Отці: Авраам, Ісаак і Яків. З них бо, як промінні світичі, появилися пророки і праведники, що промінням цінних пророцтв просвітили усі творіння, і наполегливо моляться до Бога за вселенну.

Тобі єдиній добрій молимось, Діво: Зроби нас лихих добрими і доброзичливо молися до єдиного Христа, щоб творивши добро, ми відбули час випробування.

Відсвяткуймо, вірні, Отців, що були перед Законом. Достойно пошануймо річну пам'ять Авраама і тих, що були з ним. Оспіваймо плем'я Юди, з Даниїлом же, як образ Тройці, вавилонських юнаків, що погасили силу полум'я. Сповняючи ревно пророчі сповіщення, з Ісаєю голосно закличмо: Ось Діва зачне й народить сина, Еммануїла, що значить: З нами Бог!

"Молитвослов", Рим-Торонто, 1990